

934**USTAWA**

z dnia 28 sierpnia 1997 r.

o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych.

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa zasady tworzenia i działania funduszy emerytalnych, zwanych dalej „funduszami”.

Art. 2. 1. Fundusz jest osobą prawną.

2. Przedmiotem działalności funduszu jest gromadzenie środków pieniężnych i ich lokowanie, z przeznaczeniem na wypłatę członkom funduszu po osiągnięciu przez nich wieku emerytalnego.

Art. 3. 1. Organem funduszu jest towarzystwo emerytalne, zwane dalej „towarzystwem”, utworzone zgodnie z przepisami ustawy.

2. Towarzystwo tworzy fundusz oraz, jako jego organ, zarządza nim i reprezentuje w stosunkach z osobami trzecimi.

3. Towarzystwo reprezentuje fundusz w sposób określony dla reprezentacji towarzystwa w jego statucie.

Art. 4. Siedziba towarzystwa jest siedzibą funduszu.

Art. 5. Członkowie funduszu nie odpowiadają za jego zobowiązania.

Art. 6. 1. Składki wpłacane do funduszu, nabyte za nie prawa oraz pożytki z tych praw stanowią jego aktywa.

2. Wartość aktywów netto funduszu ustala się pomniejszając wartość aktywów funduszu o jego zobowiązania.

Art. 7. Ustawa nie narusza przepisów innych ustaw, które przewidują wypłatę świadczeń pieniężnych w związku z osiągnięciem wieku emerytalnego.

Art. 8. Użyte w niniejszej ustawie określenia mają następujące znaczenie:

- 1) podmiot związany — oznacza w stosunku do danego podmiotu jednostkę dominującą, zależną lub stowarzyszoną w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. Nr 121, poz. 591 oraz z 1997 r. Nr 32, poz. 183, Nr 43, poz. 272, Nr 88, poz. 554, Nr 118, poz. 754 i Nr 139, poz. 933) oraz jednostkę zależną od jednostki dominującej w stosunku do tego podmiotu,
- 2) członek funduszu — oznacza osobę fizyczną, która zawarła umowę z funduszem lub na której nazwisko, w przypadkach określonych w ustawie, został otwarty rachunek w funduszu,
- 3) wypłata transferowa — oznacza przeniesienie środków znajdujących się na rachunku członka z jednego funduszu do innego funduszu lub przeniesienie tych środków dokonywane między rachunkami tego samego funduszu,
- 4) zakład ubezpieczeń emerytalnych — oznacza spółkę akcyjną prowadzącą działalność ubezpieczeniową polegającą na oferowaniu i wypłacaniu emerytur dożywotnich członkom otwartych funduszy, którzy osiągnęli wiek emerytalny, ze środków zgromadzonych w tych funduszach, na zasadach określonych w odrębnych ustawach,
- 5) otwarty fundusz — oznacza otwarty fundusz emerytalny, który został utworzony i jest zarządzany przez powszechne towarzystwo,
- 6) pracowniczy fundusz — oznacza pracowniczy fundusz emerytalny, który został utworzony i jest zarządzany przez pracownicze towarzystwo,
- 7) towarzystwo — oznacza spółkę akcyjną będącą organem funduszu,

8) powszechne towarzystwo — oznacza powszechne towarzystwo emerytalne będące organem otwartego funduszu,

9) pracownicze towarzystwo — oznacza pracownicze towarzystwo emerytalne będące organem pracowniczego funduszu.

Rozdział 2

Fundusze emerytalne

Art. 9. 1. Fundusz jest tworzony jako otwarty lub pracowniczy.

2. Fundusz tworzony jest wyłącznie przez towarzystwo.

Art. 10. 1. Nazwa otwartego funduszu zawiera określenie „otwarty fundusz emerytalny”, a nazwa pracowniczego funduszu zawiera określenie „pracowniczy fundusz emerytalny”.

2. Wyłącznie fundusz utworzony zgodnie z niniejszą ustawą jest uprawniony do używania w swojej nazwie lub do określenia prowadzonej przez siebie działalności albo w reklamie określenia „fundusz emerytalny”.

Art. 11. Czas trwania funduszu jest nieograniczony.

Art. 12. Utworzenie funduszu wymaga:

- 1) nadania funduszowi statutu przez towarzystwo,
- 2) zawarcia przez towarzystwo z depozytariuszem umowy o przechowywanie aktywów funduszu,
- 3) uzyskania przez towarzystwo zezwolenia na utworzenie funduszu,
- 4) wpisania funduszu do rejestru funduszy.

Art. 13. 1. Statut funduszu jest uchwalany przez walne zgromadzenie towarzystwa.

2. Statut funduszu określa:

- 1) nazwę funduszu,
- 2) firmę, siedzibę i adres towarzystwa,
- 3) wysokość kapitału akcyjnego towarzystwa, skład akcjonariuszy towarzystwa i ilość posiadanych przez nich akcji,
- 4) sposób reprezentacji funduszu przez towarzystwo,
- 5) firmę (nazwę), siedzibę i adres depozytariusza,
- 6) rodzaje, wysokość, sposób oraz tryb kalkulacji i pokrywania kosztów obciążających fundusz i jego członków, w tym wysokość opłat, o których mowa w art. 134 ust. 1,
- 7) sposób informowania przez fundusz o zmianach statutu,
- 8) inne dane przewidziane w przepisach ustawy.

3. Poza danymi, o których mowa w ust. 2, statut otwartego funduszu określa:

- 1) dziennik o zasięgu krajowym przeznaczony do ogłoszeń funduszu,

2) terminy ogłaszania przez fundusz prospektu informacyjnego.

4. Poza danymi, o których mowa w ust. 2, statut pracowniczego funduszu określa:

- 1) terminy oraz formę i tryb wypłaty środków zgromadzonych na rachunkach członków,
- 2) zasady prowadzenia działalności lokacyjnej przez fundusz, wraz z informacją o tym, czy fundusz będzie sam zarządzał aktywami, czy też powierzy zarządzanie aktywami osobie trzeciej.

5. Prezes Rady Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, dodatkowe dane, jakie powinny być zamieszczone w statucie funduszu, jeżeli wymaga tego interes członków funduszu.

Art. 14. Do wniosku towarzystwa o wydanie zezwolenia na utworzenie funduszu należy dołączyć:

- 1) statut funduszu,
- 2) umowę z depozytariuszem,
- 3) aktualny odpis z rejestru handlowego towarzystwa,
- 4) dane osobowe osób zatrudnionych w towarzystwie lub osób, które towarzystwo zamierza zatrudnić, mających istotny wpływ na gospodarkę finansową funduszu,
- 5) listę osób wyznaczonych przez depozytariusza do wykonywania obowiązków określonych w umowie,
- 6) informacje o kwalifikacjach i doświadczeniu zawodowym osób, o których mowa w pkt 4 i 5, ze wskazaniem, które z tych osób są doradcami inwestycyjnymi.

Art. 15. 1. Urząd Nadzoru nad Funduszami Emerytalnymi, zwany dalej „Urzędem Nadzoru”, wydaje zezwolenie na utworzenie funduszu w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia wniosku. Zezwolenie jest równoznaczne z zatwierdzeniem statutu funduszu.

2. Urząd Nadzoru odmawia zezwolenia, jeżeli:

- 1) wniosek i dołączone do niego dokumenty nie spełniają warunków określonych w ustawie,
- 2) statut funduszu nie zabezpiecza należycie interesów członków funduszu,
- 3) osoby, o których mowa w art. 14 pkt 4 i 5, nie dają rękojmi należytego wykonywania powierzonych obowiązków.

Art. 16. 1. Po uzyskaniu zezwolenia na utworzenie funduszu towarzystwo niezwłocznie składa do sądu rejestrowego wniosek o wpisanie funduszu do rejestru funduszy.

2. Do wniosku należy dołączyć:

- 1) zezwolenie na utworzenie funduszu,
- 2) statut funduszu,
- 3) statut towarzystwa tworzącego fundusz wraz z aktualnym odpisem z rejestru handlowego towarzystwa,

4) listę członków zarządu towarzystwa.

3. Rozpoznanie wniosku przez sąd rejestrowy następuje w terminie 14 dni od dnia jego złożenia.

4. Sąd rejestrowy odmawia wpisania funduszu do rejestru funduszy, jeżeli nie zostały spełnione warunki określone ustawą.

5. Niezwłocznie po wpisaniu funduszu do rejestru funduszy fundusz doręcza Urzędowi Nadzoru odpis z tego rejestru.

Art. 17. Wpis do rejestru funduszy obejmuje:

- 1) nazwę funduszu,
- 2) firmę, siedzibę i adres towarzystwa, sposób reprezentacji towarzystwa oraz numer wpisu towarzystwa do rejestru handlowego i oznaczenie sądu prowadzącego ten rejestr,
- 3) imiona i nazwiska członków zarządu towarzystwa oraz prokurentów, jeżeli zostali ustanowieni,
- 4) firmę (nazwę), siedzibę i adres depozytariusza.

Art. 18. Zezwolenie na utworzenie funduszu wygasa, jeżeli w terminie 2 miesięcy od dnia doręczenia zezwolenia towarzystwo nie złożyło wniosku o wpisanie funduszu do rejestru funduszy.

Art. 19. 1. Do dnia wpisania funduszu do rejestru funduszy towarzystwo dokonuje czynności prawnych, mających na celu utworzenie funduszu, we własnym imieniu i na własny rachunek.

2. Z chwilą wpisania funduszu do rejestru funduszy fundusz wstępuje w prawa i obowiązki towarzystwa z tytułu umowy z depozytariuszem, o której mowa w art. 14 pkt 2.

Art. 20. 1. Fundusz nabywa osobowość prawną z chwilą wpisania do rejestru funduszy.

2. Z chwilą wpisania do rejestru funduszy towarzystwo staje się organem funduszu.

Art. 21. 1. Rejestr funduszy prowadzi Sąd Wojewódzki w Warszawie, zwany w niniejszej ustawie „sądem rejestrowym”.

2. Rejestr funduszy jest jawny i dostępny dla osób trzecich.

3. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, sposób prowadzenia rejestru funduszy, wzór tego rejestru oraz szczegółowy tryb postępowania w sprawach o wpis do rejestru funduszy.

Art. 22. 1. Zmiana statutu funduszu wymaga zezwolenia Urzędu Nadzoru.

2. Urząd Nadzoru odmawia zezwolenia, jeżeli zmiana jest sprzeczna z prawem lub interesem członków funduszu.

3. Decyzję w sprawie zmiany statutu otwartego funduszu podejmuje powszechne towarzystwo w formie uchwały walnego zgromadzenia.

4. Decyzję w sprawie zmiany statutu pracowniczego funduszu podejmuje pracownicze towarzystwo w formie uchwały rady nadzorczej. Uchwała rady nadzorczej wymaga zatwierdzenia przez walne zgromadzenie.

Art. 23. 1. Zmianę statutu otwarty fundusz ogłasza w dzienniku o zasięgu krajowym przeznaczonym do ogłoszeń funduszu.

2. Zmiana statutu wchodzi w życie w terminie wskazanym w ogłoszeniu o jego zmianie, jednak nie wcześniej niż z upływem 5 miesięcy od dnia dokonania ogłoszenia.

3. Urząd Nadzoru może zezwolić na skrócenie terminu 5 miesięcy, o którym mowa w ust. 2, jeżeli nie naruszy to interesu członków funduszu albo jeżeli wymaga tego interes członków funduszu.

4. Fundusz zawiadamia Urząd Nadzoru o dokonaniu ogłoszenia i jego terminie oraz składa wnioski do sądu rejestrowego o wpisanie do rejestru zmiany statutu, dołączając do wniosku zezwolenie Urzędu Nadzoru na zmianę statutu, uchwałę zmieniającą statut wraz z jednolitym tekstem statutu oraz informację o dokonaniu ogłoszenia i jego terminie.

5. Sąd rejestrowy wpisuje do rejestru informację o zmianie statutu wraz z datą wejścia w życie zmiany. Przepis art. 16 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 24. 1. Zmiana statutu pracowniczego funduszu wymaga zawiadomienia na piśmie akcjonariuszy pracowniczego towarzystwa i wchodzi w życie w terminie wskazanym w zawiadomieniu, jednak nie wcześniej niż z upływem miesiąca od dnia doręczenia zawiadomienia ostatniemu akcjonariuszowi.

2. Zmiana statutu wywołująca skutki finansowe w stosunku do członków pracowniczego funduszu, polegające na zwiększeniu obciążeń finansowych funduszu lub pogorszeniu warunków dysponowania przez członków środkami zgromadzonymi na ich rachunkach, wchodzi w życie na zasadach określonych w ustawie z dnia 22 sierpnia 1997 r. o pracowniczych programach emerytalnych (Dz. U. Nr 139, poz. 932).

3. Przepisy art. 23 ust. 3—5 stosuje się odpowiednio, z tym że do wniosku o wpisanie do rejestru zmiany statutu dołącza się także uchwałę walnego zgromadzenia zatwierdzającą uchwałę zmieniającą statut.

Art. 25. 1. W razie zmiany danych wymienionych w art. 17 pkt 3 fundusz składa niezwłocznie wniosek o ich wpisanie do rejestru funduszy, dołączając aktualny odpis z rejestru handlowego towarzystwa.

2. Wpisanie zmian związanych z przejęciem zarządzania funduszem przez inne towarzystwo może nastąpić dopiero po przedstawieniu:

- 1) zezwolenia Urzędu Nadzoru na przejęcie zarządzania funduszem,
- 2) informacji o braku zastrzeżeń Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów do przejęcia zarządzania funduszem, jeżeli przejęcia dokonuje powszechne towarzystwo.

3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio w przypadku połączenia towarzystw.

Art. 26. 1. Rachunkowość funduszy oraz terminy sporządzania, badania i składania do ogłoszenia sprawozdań finansowych regulują przepisy ustawy o rachunkowości.

2. Roczne sprawozdania finansowe funduszu zatwierdza towarzystwo w formie uchwały walnego zgromadzenia.

Rozdział 3

Towarzystwa emerytalne

Art. 27. 1. Towarzystwo prowadzi działalność wyłącznie w formie spółki akcyjnej.

2. Towarzystwo prowadzi działalność jako powszechne towarzystwo lub pracownicze towarzystwo.

Art. 28. 1. Firma powszechnego towarzystwa zawiera oznaczenie „powszechne towarzystwo emerytalne”, a firma pracowniczego towarzystwa zawiera oznaczenie „pracownicze towarzystwo emerytalne”.

2. Do używania oznaczeń wskazanych w ust. 1 są uprawnione wyłącznie towarzystwa utworzone zgodnie z niniejszą ustawą.

Art. 29. 1. Przedmiotem przedsiębiorstwa towarzystwa jest wyłącznie tworzenie i zarządzanie funduszami oraz ich reprezentowanie wobec osób trzecich. Wyłącznie towarzystwo jest uprawnione do prowadzenia takiej działalności.

2. Z zastrzeżeniem art. 229, towarzystwo tworzy i zarządza tylko jednym funduszem, chyba że zarządzanie więcej niż jednym funduszem jest skutkiem przejęcia przez towarzystwo zarządzania innym funduszem albo połączenia towarzystw.

3. Powszechne towarzystwo zarządza funduszem odpłatnie.

4. Pracownicze towarzystwo nie może mieć celu zarobkowego. Akcjonariusze pracowniczego towarzystwa nie mają prawa do udziału w zysku rocznym.

Art. 30. 1. Kapitał akcyjny towarzystwa nie może być zebrany w drodze publicznej subskrypcji.

2. Akcje towarzystwa są wyłącznie akcjami imiennymi i nie mogą być zamienione na akcje na okaziciela.

3. Towarzystwo nie może wydawać akcji o szczególnych uprawnieniach.

4. Statut towarzystwa powinien traktować wszystkich akcjonariuszy w jednakowy sposób. W szczególności statut nie może przyznawać niektórym akcjonariuszom dodatkowych uprawnień lub ograniczać praw niektórych akcjonariuszy albo też nakładać na niektórych akcjonariuszy dodatkowych obowiązków.

5. Jeżeli akcjonariuszem towarzystwa jest związek zawodowy, organizacja pracodawców, izba gospodarcza lub organizacja samorządu zawodowego, której działalność wynika z przepisów ustawy, do akcjonariusza takiego nie stosuje się przepisów ust. 3 i 4.

Art. 31. Minimalna wysokość kapitału akcyjnego powszechnego towarzystwa nie może być niższa niż równowartość w złotych 4 000 000 ECU, wyliczana według średniego kursu walut obcych Narodowego Banku Polskiego, obowiązującego w dniu sporządzenia statutu towarzystwa.

Art. 32. 1. Kapitał akcyjny towarzystwa jest pokrywany wyłącznie wkładem pieniężnym.

2. Kapitał akcyjny powszechnego towarzystwa powinien być opłacony w całości przed zarejestrowaniem towarzystwa.

3. Kapitał akcyjny powszechnego towarzystwa nie może pochodzić z pożyczki lub kredytu ani być obciążony w jakikolwiek sposób.

Art. 33. 1. Powszechne towarzystwo ma obowiązek utrzymywania kapitałów własnych na poziomie nie niższym niż jedna druga minimalnego kapitału akcyjnego określonego w art. 31.

2. O obniżeniu wysokości kapitałów własnych poniżej poziomu określonego w ust. 1 powszechne towarzystwo zawiadamia niezwłocznie Urząd Nadzoru.

3. Nieuzupełnienie wysokości kapitałów własnych do wymaganego poziomu w terminie wyznaczonym przez Urząd Nadzoru, nie krótszym niż 3 miesiące i nie dłuższym niż 12 miesięcy, jest podstawą cofnięcia przez Urząd Nadzoru zezwolenia na utworzenie towarzystwa.

Art. 34. Jeżeli założycielem lub założycielami powszechnego towarzystwa są osoby prawne, warunku określonego w przepisie art. 308 zdanie trzecie Kodeksu handlowego nie stosuje się.

Art. 35. 1. Założycielem pracowniczego towarzystwa może być osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, mająca miejsce zamieszkania lub siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Pracodawca będący osobą prawną może być jednoosobowym założycielem pracowniczego towarzystwa.

Art. 36. Ilekroć w niniejszej ustawie mowa jest o założycielach towarzystwa, należy przez to rozumieć także akcjonariuszy tego towarzystwa.

Art. 37. 1. Ten sam podmiot może być akcjonariuszem wyłącznie jednego powszechnego towarzystwa.

2. Podmioty związane mogą być akcjonariuszami wyłącznie tego samego powszechnego towarzystwa.

3. W przypadku połączenia dwóch lub większej liczby podmiotów w sytuacji, gdy przed połączeniem każdy z nich jest akcjonariuszem innego powszechnego

towarzystwa, oraz w przypadku, gdy podmioty będące dotychczas akcjonariuszami różnych powszechnych towarzystw stały się podmiotami związanymi, Urząd Nadzoru może wyrazić zgodę na odstąpienie od ograniczeń określonych w ust. 1 lub 2, na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy, w celu umożliwienia podmiotowi działającemu w wyniku połączenia lub podmiotom, które stały się podmiotami związanymi, dostosowania ich działalności do wymogów ustawy.

Art. 38. 1. Każdorazowe nabycie lub objęcie akcji towarzystwa wymaga zezwolenia Urzędu Nadzoru, z zastrzeżeniem ust. 4. Czynność prawna dokonana z naruszeniem tego wymogu jest nieważna.

2. Wniosek o zezwolenie składa, za pośrednictwem towarzystwa, podmiot zamierzający nabyć lub objąć akcje.

3. Urząd Nadzoru zezwala na nabycie lub objęcie akcji, jeżeli wnioskodawca spełnia warunki określone w ustawie dla założycieli towarzystwa.

4. Wymóg określony w ust. 1 nie obowiązuje przy nabyciu lub objęciu akcji przez dotychczasowego akcjonariusza towarzystwa. W takim przypadku podmiot nabywający lub obejmujący akcje jedynie zawiadamia Urząd Nadzoru o nabyciu lub objęciu akcji w terminie 14 dni od daty nabycia lub objęcia akcji.

5. Przepisy ust. 1—4 stosuje się odpowiednio do nabycia praw z akcji towarzystwa.

Art. 39. 1. Władzami towarzystwa są:

- 1) zarząd,
- 2) rada nadzorcza,
- 3) walne zgromadzenie.

2. Towarzystwo może mieć także komisję rewizyjną. Do komisji rewizyjnej stosuje się odpowiednio przepisy art. 43 i 44, art. 59 ust. 1, art. 148 pkt 3, art. 150 pkt 1 lit. b), art. 158 ust. 1 pkt 5 lit. a), art. 204 ust. 1 pkt 2 oraz art. 206 i 209 dotyczące rady nadzorczej.

Art. 40. 1. O ile statut nie stanowi inaczej, członków zarządu powszechnego towarzystwa powołuje i odwołuje walne zgromadzenie.

2. Członków zarządu pracowniczego towarzystwa powołuje i odwołuje rada nadzorcza.

3. Członków pierwszego zarządu pracowniczego towarzystwa powołują założyciele na okres roku.

Art. 41. 1. Członkiem zarządu towarzystwa może być osoba, która spełnia łącznie następujące wymogi:

- 1) posiada pełną zdolność do czynności prawnych,
- 2) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo przeciwko mieniu, wiarygodności dokumentów, obrotowi gospodarczemu, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi, przestępstwo skarbowe lub przestępstwo, o którym mowa w rozdziale 22,
- 3) posiada wyższe wykształcenie,

- 4) legitymuje się stażem pracy nie krótszym niż 7 lat,
- 5) daje rękojmię należytego wykonywania funkcji członka zarządu, z zastrzeżeniem ust. 4.

2. Przynajmniej jedna trzecia składu zarządu powinna legitymować się wyższym wykształceniem prawniczym lub ekonomicznym.

3. Wymóg określony w ust. 1 pkt 4 powinien być spełniony przez co najmniej dwie trzecie składu zarządu.

4. Ocena spełnienia wymogu określonego w ust. 1 pkt 5 następuje na podstawie załączników do wniosku o zezwolenie na utworzenie towarzystwa, o których mowa w art. 54 ust. 1 pkt 5 i 6.

5. Jeżeli wymogi określone w ust. 2 lub 3 nie są spełnione w związku z odwołaniem członka zarządu, towarzystwo jest obowiązane, w terminie 6 miesięcy, dostosować swoją działalność do wymogów określonych w ustawie.

Art. 42. 1. Członkiem zarządu powszechnego towarzystwa nie może być osoba będąca członkiem organu zarządzającego lub organu nadzoru:

- 1) podmiotu będącego akcjonariuszem tego towarzystwa,
- 2) innego powszechnego towarzystwa,
- 3) depozytariusza przechowującego aktywa otwartego funduszu lub funduszu inwestycyjnego,
- 4) narodowego funduszu inwestycyjnego lub firmy zarządzającej majątkiem narodowego funduszu inwestycyjnego,
- 5) towarzystwa funduszy inwestycyjnych lub podmiotu będącego akcjonariuszem towarzystwa funduszy inwestycyjnych,
- 6) podmiotu prowadzącego działalność maklerską w rozumieniu przepisów o publicznym obrocie papierami wartościowymi oraz inną działalność w zakresie publicznego obrotu papierami wartościowymi,
- 7) podmiotu związanego w stosunku do któregokolwiek z podmiotów wymienionych w pkt 1—6.

2. Zakaz, o którym mowa w ust. 1, odnosi się także do osób pozostających z podmiotami, o których mowa w ust. 1, w stosunku pracy, stosunku zlecenia lub innym stosunku prawnym o podobnym charakterze.

Art. 43. Członkowie pierwszej rady nadzorczej towarzystwa powoływani są na dwa lata.

Art. 44. 1. Członkiem rady nadzorczej towarzystwa może być osoba spełniająca wymogi określone w art. 41 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz dająca rękojmię należytego wykonywania funkcji członka rady nadzorczej.

2. Przynajmniej połowa członków rady nadzorczej towarzystwa powinna posiadać wyższe wykształcenie prawnicze lub ekonomiczne, z tym że w przypadku pracowniczego towarzystwa wymóg ten powinna spełniać przynajmniej połowa członków rady nadzorczej

powoływanych w inny sposób niż określony w art. 45 ust. 1.

3. Przynajmniej połowa członków rady nadzorczej powszechnego towarzystwa jest powoływana spoza kręgu akcjonariuszy towarzystwa oraz członków ich organu zarządzającego i organu nadzoru.

4. Przepis ust. 1 stosuje się z odpowiednim uwzględnieniem art. 41 ust. 4, a przepis ust. 2 i 3 — z odpowiednim uwzględnieniem art. 41 ust. 5.

Art. 45. 1. W skład rady nadzorczej pracowniczego towarzystwa wchodzi co najmniej w jednej drugiej osoby wybrane przez członków pracowniczego funduszu, na których rachunki zostały wpłacone składki w okresie ostatnich 12 miesięcy poprzedzających dzień wyborów.

2. Liczbę członków rady nadzorczej pracowniczego towarzystwa wybieranych przez członków pracowniczego funduszu określa statut towarzystwa, a tryb ich wyboru określa regulamin uchwalony przez radę nadzorczą.

3. Regulamin, o którym mowa w ust. 2, określa w szczególności, czy w wyborach mają uczestniczyć sami członkowie, czy też wybrani przez nich przedstawiciele, a także określa zasady odwoływania osób wybranych do rady nadzorczej przed upływem kadencji rady nadzorczej. Regulamin nie może uzależnić ważności wyboru od liczby osób uczestniczących w wyborach.

4. Jeżeli regulamin przewiduje wybory za pośrednictwem przedstawicieli członków, powinien określać także tryb wyboru i odwoływania przedstawicieli oraz czas trwania ich kadencji.

5. Pierwszy wybór członków rady nadzorczej wybieranych przez członków pracowniczego funduszu powinien nastąpić nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia przyjęcia przez fundusz pierwszej składki. Do tego czasu rada nadzorcza działa w składzie wybranym przez założycieli pracowniczego towarzystwa i liczy nie mniej niż 5 osób.

6. Niedokonanie wyboru członków rady nadzorczej wybieranych przez członków pracowniczego funduszu w terminie, o którym mowa w ust. 5, nie stanowi przeszkody do podejmowania ważnych uchwał przez radę nadzorczą.

7. W przypadku wygaśnięcia, przed upływem kadencji rady nadzorczej, mandatu członka rady nadzorczej wybranego przez członków pracowniczego funduszu, rada nadzorcza ogłasza niezwłocznie wybory uzupełniające.

Art. 46. Przepisy art. 379 § 3—5 Kodeksu handlowego stosuje się tylko do tych członków rady nadzorczej towarzystwa, którzy są powoływani w inny sposób niż określony w art. 45 ust. 1.

Art. 47. Pracownikiem powszechnego towarzystwa, mającym istotny wpływ na gospodarkę finansową funduszu, nie może być osoba będąca członkiem

organu zarządzającego lub organu nadzoru albo pozostająca w stosunku pracy, stosunku zlecenia lub innym stosunku prawnym o podobnym charakterze z podmiotami, o których mowa w art. 42 ust. 1.

Art. 48. 1. Towarzystwo odpowiada wobec członków funduszu za wszelkie szkody spowodowane niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem swych obowiązków w zakresie zarządzania funduszem i jego reprezentacji, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie tych obowiązków jest spowodowane okolicznościami, za które towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności i którym nie mogło zapobiec mimo dołożenia najwyższej staranności.

2. Za szkody z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków, o których mowa w ust. 1, fundusz nie ponosi odpowiedzialności.

3. Jeżeli powszechne towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności za szkodę w myśl ust. 1, szkoda jest pokrywana ze środków Funduszu Gwarancyjnego, chyba że szkoda nastąpiła wyłącznie z winy poszkodowanego. Przepis art. 180 stosuje się odpowiednio.

4. Przepis ust. 3 stosuje się także w razie ogłoszenia upadłości powszechnego towarzystwa, jeżeli szkoda, za którą towarzystwo ponosi odpowiedzialność, nie może być pokryta z jego masy upadłości. Pokrycie szkody z masy upadłości następuje z zachowaniem kolejności określonej w art. 177 ust. 2.

5. Powierzenie wykonywania niektórych obowiązków osobie trzeciej nie ogranicza odpowiedzialności towarzystwa.

Art. 49. 1. Do zachowania tajemnicy zawodowej dotyczącej działalności funduszu są obowiązani:

- 1) członkowie władz statutowych towarzystwa,
- 2) osoby pozostające z towarzystwem w stosunku pracy,
- 3) osoby pozostające z towarzystwem lub funduszem w stosunku zlecenia lub innym stosunku prawnym o podobnym charakterze,
- 4) pracownicy podmiotów pozostających z towarzystwem lub funduszem w stosunku, o którym mowa w pkt 3.

2. Tajemnica zawodowa, w rozumieniu ust. 1, obejmuje informacje związane z lokatami funduszu, rejestrem członków funduszu, rozrządzeniami członków funduszu na wypadek śmierci oraz oświadczeniami, o których mowa w art. 83, których ujawnienie mogłoby naruszyć interes członków funduszu lub interes uczestników publicznego obrotu papierami wartościowymi.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku udostępnienia informacji objętej tajemnicą zawodową prokuratorowi, w związku z powzięciem podejrzenia o popełnienie przestępstwa, albo na żądanie prokuratora lub sądu, albo innych właściwych organów państwowych, w związku z toczącymi się postępowaniami w sprawach dotyczących działalności funduszu, towarzystwa lub depozytariusza, w tym także na żądanie

Urzędu Nadzoru, w związku ze sprawowaniem przez niego nadzoru nad działalnością funduszy.

Art. 50. 1. Towarzystwo nie może:

- 1) nabywać lub obejmować udziałów, akcji albo innych papierów wartościowych, jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych lub tytułów uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą ani uczestniczyć w spółkach nie mających osobowości prawnej,
- 2) nabywać papierów wartościowych emitowanych przez depozytariusza,
- 3) udzielać pożyczek, gwarancji i poręczeń, z wyjątkiem pożyczek z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych,
- 4) zaciągać pożyczek i kredytów, w tym także dokonywać emisji obligacji, jeżeli wysokość zobowiązań towarzystwa z tego tytułu przekroczy łącznie 20% wartości kapitałów własnych.

2. Przepisu ust. 1 pkt 1 nie stosuje się do:

- 1) papierów wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski,
- 2) udziałów w spółkach lub akcji spółek prowadzących rejestr członków funduszu zarządzanego przez dane towarzystwo,
- 3) udziałów w spółkach lub akcji spółek rozliczających transakcje zawierane na rynku kapitałowym, w ilości nie powodującej powstania stosunku dominacji, w rozumieniu przepisów o publicznym obrocie papierami wartościowymi,
- 4) papierów wartościowych wystawianych na podstawie prawa czekowego.

Art. 51. 1. Towarzystwo przechowuje i archiwizuje dokumenty i inne nośniki informacji funduszu, którym zarządza.

2. W przypadku likwidacji funduszu, w sposób określony w art. 71 ust. 1, dokumenty i inne nośniki informacji, o których mowa w ust. 1, przechowuje likwidator tego funduszu, a w przypadku likwidacji pracowniczego funduszu, w sposób określony w art. 75, dokumenty i inne nośniki informacji, o których mowa w ust. 1, przechowuje depozytariusz. Obowiązek przechowania trwa przez pięćdziesiąt lat od chwili zakończenia likwidacji funduszu.

3. Niezależnie od obowiązków określonych w ust. 2 depozytariusz przechowuje i archiwizuje wszelkie dokumenty i inne nośniki informacji, związane z wykonywaniem przez niego zadań depozytariusza, przez pięćdziesiąt lat od chwili zakończenia likwidacji funduszu.

4. W przypadku upadłości lub likwidacji depozytariusza, do dokumentów i innych nośników informacji, związanych z zarządzaniem funduszem lub wykonywaniem zadań depozytariusza, stosuje się przepis art. 460 § 2 Kodeksu handlowego. Właściwy sąd niezwłocznie zawiadamia Urząd Nadzoru o wyznaczonym przechowawcy.

Art. 52. W sprawach nie uregulowanych w ustawie do towarzystw stosuje się przepisy Kodeksu handlowego.

Rozdział 4

Warunki podejmowania działalności przez towarzystwa emerytalne

Art. 53. Utworzenie towarzystwa wymaga zezwolenia Urzędu Nadzoru.

Art. 54. 1. Zezwolenie jest wydawane na wniosek założycieli towarzystwa, do którego dołącza się:

- 1) statut towarzystwa,
- 2) zgodę założycieli na zawiązanie towarzystwa i brzmienie statutu oraz na objęcie akcji przez założycieli,
- 3) regulamin organizacyjny towarzystwa określający w szczególności sposób zapobiegania ujawnianiu informacji, których wykorzystanie mogłoby naruszać interes członków funduszu lub interes uczestników publicznego obrotu papierami wartościowymi,
- 4) listę założycieli wraz z informacją o tym, czy są podmiotami związanymi i jaki jest charakter istniejących między nimi powiązań, a także dokumentami potwierdzającymi ich status prawny i pochodzenie środków pieniężnych przeznaczonych na pokrycie kapitału akcyjnego towarzystwa,
- 5) listę członków władz statutowych towarzystwa, z wyłączeniem osób, o których mowa w art. 45, wraz z ich oświadczeniami o wyrażeniu zgody na pełnienie funkcji we władzach statutowych towarzystwa oraz spełnianiu wszystkich wymogów określonych w ustawie, a także danymi osobowymi tych osób oraz opisem ich kwalifikacji i dotychczasowej działalności zawodowej,
- 6) zaświadczenia o niekaralności członków władz statutowych towarzystwa, w zakresie wynikającym z art. 41 ust. 1 pkt 2,
- 7) dokumenty przedstawiające sytuację finansową wszystkich akcjonariuszy towarzystwa w okresie ostatnich 5 lat poprzedzających datę złożenia wniosku, w tym dokumenty potwierdzające brak zaległości podatkowych,
- 8) plan organizacyjny i finansowy działalności towarzystwa na 3 lata.

2. Wraz z wnioskiem o zezwolenie na utworzenie powszechnego towarzystwa założyciele mogą złożyć wniosek o wydanie przez Urząd Nadzoru promesy zezwolenia na utworzenie otwartego funduszu, dołączając do tego wniosku:

- 1) projekt statutu funduszu,
- 2) projekt umowy z depozytariuszem,
- 3) dane osobowe osób, które towarzystwo zamierza zatrudnić po utworzeniu, mających istotny wpływ na gospodarkę finansową funduszu,
- 4) listę osób, które zostaną wyznaczone przez depozytariusza do wykonywania obowiązków określonych w projekcie umowy,

5) informacje o kwalifikacjach i doświadczeniu zawodowym osób, o których mowa w pkt 3 i 4, ze wskazaniem, które z tych osób są doradcami inwestycyjnymi.

Art. 55. 1. Urząd Nadzoru wydaje decyzję w sprawie zezwolenia w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia wniosku.

2. Wydanie zezwolenia jest równoznaczne z zawiązaniem przez Urząd Nadzoru statutu towarzystwa.

Art. 56. 1. Jeżeli jednocześnie z wnioskiem o zezwolenie na utworzenie powszechnego towarzystwa założyciele złożyli wniosek o wydanie przez Urząd Nadzoru promesy zezwolenia na utworzenie otwartego funduszu, a nie zachodzą podstawy do odmowy jej wydania, Urząd Nadzoru wydaje promesę wraz z wydaniem zezwolenia na utworzenie powszechnego towarzystwa.

2. W promesie Urząd Nadzoru określa okres jej ważności, który nie może być krótszy niż 6 miesięcy.

3. W okresie ważności promesy Urząd Nadzoru nie może odmówić wydania zezwolenia na utworzenie otwartego funduszu, chyba że nastąpią zmiany w treści załączników, o których mowa w art. 14, w stosunku do treści załączników określonych w art. 54 ust. 1 pkt 1 i ust. 2.

4. Odmowa wydania promesy zezwolenia na utworzenie funduszu może nastąpić z przyczyn, o których mowa w art. 15 ust. 2.

Art. 57. Urząd Nadzoru odmawia wydania zezwolenia na utworzenie towarzystwa, jeżeli:

- 1) wniosek i dołączone do niego dokumenty nie spełniają warunków określonych w przepisach prawa,
- 2) w statucie towarzystwa są zamieszczone postanowienia mogące zagrażać bezpieczeństwu aktywów funduszu albo w inny sposób naruszać interes członków funduszu,
- 3) przedstawiony przez założycieli plan organizacyjny i finansowy działalności towarzystwa na 3 lata nie zabezpiecza w należyty sposób interesów członków funduszu,
- 4) założyciele towarzystwa i członkowie władz statutowych towarzystwa nie dają rękojmi prowadzenia spraw towarzystwa w sposób zapewniający należyłą ochronę interesów członków funduszu,
- 5) z dokumentów przedstawiających sytuację finansową akcjonariuszy towarzystwa za ostatnie 5 lat wynika, że którykolwiek z nich posiada zaległości podatkowe,
- 6) kapitał akcyjny powszechnego towarzystwa pochodzi z pożyczki, kredytu lub jest obciążony w jakikolwiek sposób.

Art. 58. Zmiana statutu towarzystwa, depozytariusza lub umowy z depozytariuszem wymaga zezwolenia Urzędu Nadzoru.

Art. 59. 1. Zezwolenia Urzędu Nadzoru wymaga powołanie członków zarządu i rady nadzorczej towarzystwa, chyba że powołanie dotyczy osób, które pełniły funkcje w tych organach w poprzedniej kadencji.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do członków rady nadzorczej pracowniczego towarzystwa wybieranych przez członków pracowniczego funduszu.

Art. 60. Towarzystwo jest obowiązane zawiadomić niezwłocznie Urząd Nadzoru o każdej zmianie danych zawartych w załączniku do wniosku o utworzenie towarzystwa, o którym mowa w art. 54 ust. 1 pkt 3.

Rozdział 5

Przejęcie zarządzania funduszem emerytalnym, łączenie się towarzystw emerytalnych i likwidacja funduszu emerytalnego

Art. 61. W przypadku ogłoszenia upadłości towarzystwa lub otwarcia jego likwidacji Urząd Nadzoru wydaje decyzję o cofnięciu zezwolenia na utworzenie towarzystwa.

Art. 62. 1. Urząd Nadzoru może wydać decyzję o cofnięciu zezwolenia na utworzenie towarzystwa, jeżeli stwierdzi, że fundusz prowadzi działalność niezgodnie z przepisami ustawy lub statutem funduszu albo w sposób zagrażający interesom członków funduszu.

2. Przed cofnięciem zezwolenia Urząd Nadzoru może wezwać fundusz, aby w określonym terminie doprowadził swoją działalność do właściwego stanu.

3. Niezależnie od cofnięcia zezwolenia, o którym mowa w ust. 1, lub wezwania, o którym mowa w ust. 2, Urząd Nadzoru może nałożyć na towarzystwo karę pieniężną do wysokości 500 000 zł, jeżeli stwierdzone nieprawidłowości były szczególnie rażące.

Art. 63. W decyzji o cofnięciu zezwolenia Urząd Nadzoru określa datę wejścia tej decyzji w życie.

Art. 64. 1. Od dnia wejścia w życie decyzji o cofnięciu zezwolenia na utworzenie towarzystwa fundusz jest reprezentowany przez depozytariusza. W tym czasie fundusz nie może przyjmować nowych członków.

2. Jeżeli w okresie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie decyzji o cofnięciu zezwolenia zarządzanie otwartym funduszem nie zostanie przejęte przez inne powszechne towarzystwo zgodnie z art. 66 ust. 3, przejęcia zarządzania tym funduszem dokonuje powszechne towarzystwo zarządzające otwartym funduszem, którego aktywa netto miały najwyższą wartość na koniec miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym decyzja o cofnięciu zezwolenia weszła w życie, na warunkach określonych w decyzji Urzędu Nadzoru.

Art. 65. Jeżeli decyzja o cofnięciu zezwolenia, wydana przez Urząd Nadzoru z innych przyczyn niż określone w art. 61, zostanie zaskarżona do Naczelnego Sądu Administracyjnego, rozpoznanie skargi powinno nastąpić w terminie 2 miesięcy od daty jej wniesienia.

Art. 66. 1. Powszechne towarzystwo, które zamierza zrezygnować z prowadzenia dotychczasowej działalności, może, na podstawie umowy zawartej z innym powszechnym towarzystwem, przekazać temu towarzystwu zarządzanie otwartym funduszem, którym zarządza.

2. Powszechne towarzystwo przejmujące zarządzanie otwartym funduszem wstępuje w prawa i obowiązki powszechnego towarzystwa zarządzającego dotychczas tym funduszem. Postanowienia umowy wyłączone określone obowiązki są bezskuteczne wobec osób trzecich.

3. Poza przypadkiem określonym w ust. 1 przejęcie przez towarzystwo zarządzania funduszem jest możliwe tylko w przypadku cofnięcia przez Urząd Nadzoru zezwolenia na utworzenie towarzystwa zarządzającego tym funduszem, z zastrzeżeniem art. 67.

4. Przejęcia zarządzania funduszem może dokonać wyłącznie towarzystwo zarządzające funduszem tego samego rodzaju.

Art. 67. 1. Towarzystwo może połączyć się z innym towarzystwem.

2. Przepis art. 66 ust. 4 stosuje się odpowiednio.

Art. 68. 1. Przejęcie zarządzania funduszem w przypadkach, o których mowa w art. 66, oraz połączenie towarzystw wymaga zezwolenia Urzędu Nadzoru.

2. Wniosek o wydanie zezwolenia składa towarzystwo przejmujące zarządzanie funduszem, a w przypadku połączenia towarzystw — każde z łączących się towarzystw.

3. Zezwolenie na przejęcie zarządzania funduszem lub połączenie towarzystw jest równoznaczne z zezwoleniem na zmianę statutu funduszu w zakresie określonym w art. 13 ust. 2 pkt 2—4.

4. Zezwolenie Urzędu Nadzoru określa szczegółowe warunki przejęcia zarządzania funduszem lub połączenia towarzystw.

Art. 69. 1. Na podstawie zezwolenia Urzędu Nadzoru na przejęcie zarządzania funduszem lub połączenie towarzystw następuje likwidacja funduszu, którym zarządzanie zostało przejęte przez inne towarzystwo lub który był zarządzany przez towarzystwo przejęte w wyniku połączenia albo — jeżeli połączenie towarzystw odbywa się w sposób określony w art. 463 pkt 2 Kodeksu handlowego — który został wskazany we wniosku o wydanie zezwolenia na połączenie towarzystw zgodnie z ust. 5.

2. Zezwolenie określa datę rozpoczęcia i zakończenia likwidacji funduszu.

3. O wydaniu zezwolenia Urząd Nadzoru zawiadomia niezwłocznie sąd rejestrowy, załączając odpis zezwolenia. Sąd, z urzędu, wpisze w rejestrze funduszy datę rozpoczęcia likwidacji i likwidatora.

4. Likwidatorem funduszu jest towarzystwo, które przejęło zarządzanie tym funduszem.

5. Jeżeli połączenie towarzystw odbywa się w sposób określony w art. 463 pkt 2 Kodeksu handlowego, wniosek o zezwolenie na połączenie towarzystw powinien wskazywać fundusz podlegający likwidacji.

Art. 70. 1. Treść zezwolenia Urzędu Nadzoru na przejęcie zarządzania otwartym funduszem lub połączenie powstających towarzystw oraz o uprawnieniach przysługujących członkom funduszu w związku z jego likwidacją otwarty fundusz ogłasza niezwłocznie w dzienniku o zasięgu krajowym.

2. Otwarty fundusz jest obowiązany, na podstawie zawiadomienia przez członka o zawarciu umowy z innym otwartym funduszem, dokonanego w terminie 2 miesięcy od daty ogłoszenia, o którym mowa w ust. 1, dokonać wypłaty transferowej środków zgromadzonych na jego rachunku do tego funduszu. W tym przypadku otwarty fundusz nie może pobierać opłaty, o której mowa w art. 134 ust. 1 pkt 2.

3. W przypadku pracowniczego funduszu informacja o treści wskazanej w ust. 1 jest podawana niezwłocznie, w sposób określony w statucie, do wiadomości akcjonariuszy pracowniczego towarzystwa zarządzającego tym funduszem.

4. O treści ogłoszenia, o którym mowa w ust. 1, lub treści informacji, o której mowa w ust. 3, fundusz zawiadamia niezwłocznie Urząd Nadzoru.

5. Jeżeli otwarty fundusz nie wykona obowiązku, o którym mowa w ust. 1, Urząd Nadzoru dokonuje ogłoszenia na koszt likwidatora.

Art. 71. 1. Likwidacja funduszu odbywa się w drodze przeniesienia jego aktywów do funduszu zarządzanego przez towarzystwo, które przejęło zarządzanie tym funduszem lub które przejęło towarzystwo zarządzające tym funduszem w wyniku połączenia, a jeżeli połączenie towarzystw odbywa się w sposób określony w art. 463 pkt 2 Kodeksu handlowego — do funduszu nie podlegającego likwidacji wskutek połączenia towarzystw, z zastrzeżeniem ust. 3.

2. Przeniesienie aktywów następuje w dniu wskazanym w zezwoleniu na przejęcie zarządzania funduszem lub połączenie towarzystw, przypadającym nie później niż w terminie 9 miesięcy od dnia wydania przez Urząd Nadzoru takiego zezwolenia. Dzień wskazany w zezwoleniu jest datą zakończenia likwidacji funduszu w rozumieniu art. 69 ust. 2.

3. Niezwłocznie po zawiadomieniu Urzędu Nadzoru, o którym mowa w art. 70 ust. 4, fundusz podlegający likwidacji jest obowiązany rozwiązać umowę z depozytariuszem przechowującym jego aktywa oraz jest uprawniony do rozwiązywania umów ze wszystkimi innymi podmiotami działającymi na jego rzecz, z dniem zakończenia likwidacji. Jakikolwiek postanowienia tych umów, ograniczające lub wyłączające możliwość rozwiązania umowy w powyższy sposób, uważa się za nieistniejące.

4. W dacie zakończenia likwidacji funduszu przeniesienie jego aktywów do innego funduszu uważa się za dokonane, a fundusz ten wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki funduszu zlikwidowanego. Z tą chwilą fundusz przejmujący dokonuje przeliczenia jednostek rachunkowych istniejących w funduszu przejętym na jednostki rachunkowe istniejące w funduszu przejmującym.

5. Wydanie aktywów funduszu przejętego depozytariuszowi przechowującemu aktywa funduszu przejmującego następuje z zachowaniem zasad określonych w art. 163.

6. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb likwidacji funduszu odbywającej się w drodze przeniesienia jego aktywów do innego funduszu.

Art. 72. Niezwłocznie po zakończeniu likwidacji funduszu likwidator zawiadamia Urząd Nadzoru o dokonaniu czynności, o których mowa w art. 71 ust. 3—5, oraz składa wniosek do sądu rejestrowego o wykreślenie tego funduszu z rejestru funduszy.

Art. 73. Likwidacja pracowniczego funduszu, którym zarządzanie nie zostało przejęte przez inne pracownicze towarzystwo, następuje z zachowaniem przepisów art. 74—78.

Art. 74. 1. Likwidacja pracowniczego funduszu następuje na podstawie decyzji Urzędu Nadzoru o jego likwidacji.

2. Decyzja Urzędu Nadzoru określa datę rozpoczęcia i zakończenia likwidacji funduszu.

3. Przepisy art. 69 ust. 3 oraz art. 70 ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

4. Likwidatorem pracowniczego funduszu jest depozytariusz, chyba że Urząd Nadzoru wyznaczy innego likwidatora.

Art. 75. Likwidacja pracowniczego funduszu polega na zbyciu jego aktywów, ściągnięciu należności funduszu, zaspokojeniu wierzycieli funduszu i rozdysponowaniu środków zgromadzonych na rachunkach członków funduszu zgodnie z ich dyspozycją.

Art. 76. 1. W przypadku likwidacji pracowniczego funduszu środki zgromadzone na rachunkach jego członków mogą być rozdysponowane w jeden z następujących sposobów:

- 1) przekazane w ramach wypłaty transferowej do innego pracowniczego funduszu, o ile członek spełnia warunki członkostwa w tym funduszu,
- 2) przekazane do zakładu ubezpieczeń na życie na zasadach określonych w ustawie o pracowniczych programach emerytalnych,
- 3) przekazane do funduszu inwestycyjnego otwartego lub specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego na zasadach określonych w ustawie o pracowniczych programach emerytalnych,

4) wypłacone członkowi w formie jednorazowej wypłaty.

2. Wykorzystanie środków w sposób określony w ust. 1 pkt 4 następuje także wówczas, gdy członek nie wyda dyspozycji co do sposobu wykorzystania tych środków.

3. Środki nie rozdysponowane zgodnie z ust. 1 są składane do depozytu sądowego.

Art. 77. O zakończeniu wykonywania czynności, o których mowa w art. 75, likwidator zawiadamia niezwłocznie Urząd Nadzoru, składając jednocześnie wniosek do sądu rejestrowego o wykreślenie zlikwidowanego funduszu z rejestru funduszy.

Art. 78. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb likwidacji pracowniczych funduszy w przypadku, o którym mowa w art. 73, a w szczególności sposób i termin składania przez członków funduszu dyspozycji dotyczących sposobu wykorzystania środków zgromadzonych na ich rachunkach.

Rozdział 6

Postanowienia antymonopolowe

Art. 79. 1. Zamiar połączenia powszechnych towarzystw lub zamiar przejęcia zarządzania otwartym funduszem podlega zgłoszeniu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, jeżeli łączna wartość aktywów netto funduszy zarządzanych w następstwie zamierzonego połączenia lub przejęcia zarządzania przekroczyłaby, w którymkolwiek z miesięcy przypadających w roku poprzedzającym rok zgłoszenia takiego zamiaru, 33% łącznej wartości aktywów netto wszystkich otwartych funduszy.

2. Zamiar połączenia lub przejęcia zarządzania, o którym mowa w ust. 1, należy zgłosić w terminie 14 dni od dnia:

- 1) podjęcia przez walne zgromadzenia akcjonariuszy łączących się powszechnych towarzystw uchwał o połączeniu z innym towarzystwem,
- 2) złożenia wniosku do Urzędu Nadzoru o zezwolenie na przejęcie zarządzania otwartym funduszem w związku z cofnięciem zezwolenia na utworzenie powszechnego towarzystwa,
- 3) zawarcia umowy o przejęcie zarządzania otwartym funduszem, o której mowa w art. 66 ust. 1.

3. Zgłoszenia zamiaru dokonują:

- 1) przy połączeniu towarzystw — oddzielnie zarządy tych towarzystw,
- 2) przy przejęciu zarządzania funduszem — zarząd towarzystwa przejmującego zarządzanie.

4. Do zgłoszenia zamiaru połączenia towarzystw należy dołączyć odpis z rejestru handlowego, statuty łączących się towarzystw oraz informację o funduszach zarządzanych przez te towarzystwa, obejmującą w szczególności wartość aktywów netto funduszy oraz

pozycje zajmowane na rynku usług finansowych, a także odpowiednio dokumenty, o których mowa w ust. 2.

5. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie nie dłuższym niż 2 miesiące, a w przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, w terminie nie dłuższym niż miesiąc, zawiadamia zgłaszającego zamiar o braku zastrzeżeń bądź wydaje decyzję zakazującą łączenia towarzystw lub przejęcia zarządzania funduszem. Decyzja taka może być wydana tylko wówczas, jeżeli towarzystwo, w wyniku połączenia lub przejęcia zarządzania funduszem, uzyskałoby lub umocniło pozycję dominującą na rynku.

6. Przepisów ust. 1—5 nie stosuje się w razie przejęcia zarządzania otwartym funduszem w przypadku, o którym mowa w art. 64 ust. 2.

Art. 80. W zakresie nie uregulowanym w ustawie do połączenia powszechnych towarzystw lub przejęcia zarządzania otwartym funduszem stosuje się przepisy ustawy z dnia 24 lutego 1990 r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym (Dz. U. z 1997 r. Nr 49, poz. 318, Nr 118, poz. 754 i Nr 121, poz. 770).

Rozdział 7

Członkostwo w funduszu emerytalnym

Art. 81. 1. Uzyskanie członkostwa w otwartym funduszu następuje z chwilą zawarcia umowy z funduszem.

2. Otwarty fundusz nie może odmówić zawarcia umowy, o ile osoba występująca z wnioskiem o przyjęcie do funduszu spełnia warunki określone w odrębnych ustawach.

3. Można być członkiem tylko jednego otwartego funduszu, z zastrzeżeniem przepisów art. 84.

Art. 82. 1. Zawierając umowę z otwartym funduszem, osoba występująca z wnioskiem o przyjęcie do funduszu wskazuje imiennie jedną lub więcej osób, na których rzecz ma nastąpić, po jej śmierci, wypłata środków nie wykorzystanych zgodnie z odrębnymi przepisami dotyczącymi renty rodzinnej z ubezpieczenia społecznego oraz art. 131.

2. Jeżeli członek wskazał kilka osób uprawnionych do otrzymania środków po jego śmierci, a nie oznaczył ich udziału w tych środkach, uważa się, że udziały tych osób są równe.

3. Członek może w każdym czasie zmienić poprzednią dyspozycję. W szczególności członek może wskazać inne osoby uprawnione do otrzymania środków po jego śmierci, zamiast lub obok osób, o których mowa w ust. 1, a także w inny sposób oznaczyć udział wskazanych osób w tych środkach.

4. Wskazanie osoby uprawnionej do otrzymania środków po śmierci członka staje się bezskuteczne, jeżeli osoba ta zmarła przed śmiercią członka. W takim przypadku udział, który był przeznaczony dla zmarłego, przypada w równych częściach pozostałym osobom wskazanym, chyba że członek zadysponuje tym udziałem w inny sposób.

Art. 83. 1. Zawierając umowę z otwartym funduszem, osoba występująca z wnioskiem o przyjęcie do funduszu jest ponadto obowiązana złożyć pisemne oświadczenie o stosunkach majątkowych istniejących między nią a jej małżonkiem, a jeżeli między małżonkami nie istnieje wspólność ustawowa — udokumentować także sposób uregulowania tych stosunków. Poważszy obowiązek ciąży także na członku otwartego funduszu, który zawarł związek małżeński po zawarciu umowy z funduszem.

2. Członek otwartego funduszu jest obowiązany zawiadomić fundusz na piśmie o każdorazowej zmianie w stosunku do treści oświadczenia, o którym mowa w ust. 1, o ile zmiana taka obejmuje środki zgromadzone na jego rachunku. Do zawiadomienia należy dołączyć dowód takiej zmiany.

Art. 84. Jeżeli członek otwartego funduszu przystępuje do innego otwartego funduszu, jest obowiązany zawiadomić na piśmie o zawarciu umowy z tym funduszem otwarty fundusz, do którego dotychczas wpłacał składki. Wraz z zawiadomieniem członek składa na piśmie oświadczenie woli o rozwiązaniu dotychczasowej umowy z dniem dokonania wypłaty transferowej, o której mowa w art. 119.

Art. 85. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób i tryb zawarcia umowy, na której podstawie następuje uzyskanie członkostwa w otwartym funduszu,
- 2) sposób i termin składania oświadczenia o małżeńskich stosunkach majątkowych członka otwartego funduszu oraz zawiadamiania otwartego funduszu o każdorazowej zmianie w stosunku do treści takiego oświadczenia obejmującej środki zgromadzone na rachunku członka,
- 3) sposób i termin zawiadamiania otwartego funduszu przez członka o przystąpieniu do innego otwartego funduszu.

Art. 86. 1. Członkiem pracowniczego funduszu może zostać osoba fizyczna spełniająca warunki określone w ustawie o pracowniczych programach emerytalnych dla uczestnika pracowniczego programu emerytalnego.

2. Osoba, która przestała spełniać warunki, o których mowa w ust. 1, zachowuje status członka pracowniczego funduszu.

Art. 87. Uzyskanie członkostwa w pracowniczym funduszu następuje z chwilą zawarcia pracowniczej umowy emerytalnej, na zasadach określonych w ustawie o pracowniczych programach emerytalnych.

Art. 88. Członek może zrezygnować z członkostwa w pracowniczym funduszu, w drodze wypowiedzenia pracowniczej umowy emerytalnej, na zasadach określonych w ustawie o pracowniczych programach emerytalnych.

Art. 89. 1. Fundusz prowadzi rejestr członków funduszu zawierający podstawowe dane osobowe człon-

ków, dane o wpłatach składek do funduszu i otrzymanych wypłatach transferowych oraz przeliczeniach tych składek i wypłat transferowych na jednostki rachunkowe, dane o aktualnym stanie środków na rachunkach, a w pracowniczych funduszach — także dane o aktualnym stanie akcji na rachunkach ilościowych.

2. Podstawowe dane osobowe członków, o których mowa w ust. 1, obejmują:

- 1) imiona i nazwisko,
- 2) datę i miejsce urodzenia,
- 3) imiona rodziców,
- 4) numer powszechnego elektronicznego systemu ewidencji ludności PESEL,
- 5) miejsce zamieszkania.

3. Prowadzenie rejestru członków funduszu może być powierzone osobie trzeciej, z zastrzeżeniem przepisów art. 49.

4. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady prowadzenia rejestru członków funduszu, w tym szczegółowy zakres informacji, które powinny być zawarte w rejestrze, a także zasady sporządzania i przechowywania kopii danych zawartych w rejestrze na wypadek jego utraty.

Art. 90. 1. W sprawach o roszczenia ze stosunków prawnych między członkami otwartych funduszy a tymi funduszami lub ich organami orzekają sądy ubezpieczeń społecznych właściwe dla miejsca zamieszkania członka funduszu.

2. Do postępowania w sprawach, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, z wyjątkiem art. 460 § 1, art. 461 § 1 i 2, art. 463 § 1¹ i 3, art. 467 § 4, art. 476 § 1—2 i 4—5, art. 477¹ § 1¹—2, art. 477², art. 477⁶, art. 477⁹—477^{14a}.

Art. 91. W sprawach o roszczenia ze stosunków prawnych między członkami pracowniczego funduszu a tymi funduszami lub ich organami orzekają sądy powszechne właściwe dla miejsca zamieszkania członka funduszu.

Rozdział 8

Działalność akwizycyjna otwartych funduszy emerytalnych

Art. 92. 1. W ramach działalności akwizycyjnej prowadzonej przez otwarte fundusze nie jest dozwolone oferowanie dodatkowych korzyści materialnych z tytułu członkostwa w otwartym funduszu, jeżeli celem takiego działania miałoby być skłonienie kogokolwiek, aby przystąpił do funduszu lub pozostawał jego członkiem.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do innej działalności niż określona w tym przepisie, jeżeli w jej ramach oferuje się dodatkowe korzyści materialne

w zamian za przystąpienie do określonego otwartego funduszu lub pozostawanie jego członkiem.

3. Działalność akwizycyjna, w rozumieniu ust. 1, oznacza wszelką działalność zarobkową, mającą na celu skłonienie kogokolwiek, aby przystąpił do otwartego funduszu lub pozostawał członkiem tego funduszu. Działalność akwizycyjna obejmuje także zawieranie w imieniu otwartego funduszu umów, na których podstawie następuje uzyskanie członkostwa w tym funduszu, oraz pośredniczenie przy zawieraniu takich umów.

Art. 93. 1. Działalność akwizycyjną na rzecz otwartego funduszu mogą prowadzić:

- 1) banki krajowe w rozumieniu ustawy z dnia 31 stycznia 1989 r. — Prawo bankowe (Dz. U. z 1992 r. Nr 72, poz. 359, z 1993 r. Nr 6, poz. 29, Nr 28, poz. 127 i Nr 134, poz. 646, z 1994 r. Nr 80, poz. 369 i Nr 121, poz. 591, z 1995 r. Nr 4, poz. 18 i Nr 133, poz. 654, z 1996 r. Nr 10, poz. 61, Nr 75, poz. 357, Nr 90, poz. 406, Nr 106, poz. 496 i Nr 149, poz. 703 oraz z 1997 r. Nr 23, poz. 117, Nr 24, poz. 119, Nr 71, poz. 449, Nr 88, poz. 554, Nr 121, poz. 769 i 770 i Nr 137, poz. 926),
- 2) zakłady ubezpieczeń,
- 3) podmioty prowadzące działalność maklerską w rozumieniu przepisów o publicznym obrocie papierami wartościowymi,
- 4) agencji ubezpieczeniowi,
- 5) podmioty prowadzące działalność brokerską w rozumieniu przepisów o działalności ubezpieczeniowej,
- 6) państwowe przedsiębiorstwo użyteczności publicznej „Poczta Polska”.

2. Działalność akwizycyjna może być prowadzona przez otwarty fundusz bez pośrednictwa podmiotów, o których mowa w ust. 1.

3. Czynności akwizycyjne mogą wykonywać wyłącznie osoby fizyczne wpisane do rejestru osób uprawnionych do wykonywania czynności akwizycyjnych na rzecz otwartych funduszy, prowadzonego przez Urząd Nadzoru.

4. Jeżeli otwarty fundusz prowadzi działalność akwizycyjną bez pośrednictwa podmiotów, o których mowa w ust. 1, czynności akwizycyjne na rzecz tego funduszu mogą być wykonywane wyłącznie przez osoby fizyczne zatrudnione przez powszechne товариство będące organem tego funduszu.

5. Czynności akwizycyjne nie mogą być wykonywane na rzecz otwartego funduszu w ramach działalności gospodarczej, chyba że osoba fizyczna wykonująca te czynności jest agentem ubezpieczeniowym lub prowadzi działalność brokerską w rozumieniu przepisów o działalności ubezpieczeniowej.

6. Osoba fizyczna wpisana do rejestru, o którym mowa w ust. 3, może wykonywać czynności akwizycyjne na rzecz więcej niż jednego otwartego funduszu.

Art. 94. 1. Do rejestru, o którym mowa w art. 93 ust. 3, może być wpisana osoba fizyczna, która:

- 1) ma miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne przeciwko mieniu, wiarygodności dokumentów, przestępstwo skarbowe lub przestępstwo, o którym mowa w rozdziale 22,
- 3) ma pełną zdolność do czynności prawnych.

2. Urząd Nadzoru dokonuje wpisu do rejestru na podstawie zgłoszenia dokonanego przez podmiot prowadzący działalność akwizycyjną na rzecz otwartego funduszu, a jeżeli otwarty fundusz nie korzysta z pośrednictwa takiego podmiotu — przez ten fundusz. Odmowa wpisu następuje w drodze decyzji administracyjnej.

3. Rejestr osób uprawnionych do wykonywania czynności akwizycyjnych na rzecz otwartych funduszy zawiera:

- 1) numer wpisu do rejestru,
- 2) podstawowe dane osobowe osób wpisanych do rejestru, obejmujące:
 - a) imiona i nazwisko,
 - b) datę i miejsce urodzenia,
 - c) imiona rodziców,
 - d) numer powszechnego elektronicznego systemu ewidencji ludności PESEL,
 - e) miejsce zamieszkania,
- 3) nazwę podmiotu, w którego imieniu osoba wpisana do rejestru wykonuje czynności akwizycyjne,
- 4) nazwę otwartego funduszu, na którego rzecz osoba wpisana do rejestru wykonuje czynności akwizycyjne.

4. Urząd Nadzoru dokonuje w drodze decyzji administracyjnej wykreślenia osoby wpisanej do rejestru na wniosek podmiotu, w imieniu którego osoba ta wykonuje czynności akwizycyjne, lub z urzędu, jeżeli osoba ta:

- 1) przestała spełniać warunki konieczne do uzyskania wpisu do rejestru,
- 2) nie wykonuje czynności akwizycyjnych przez okres dłuższy niż 2 lata,
- 3) wykonuje czynności akwizycyjne z naruszeniem przepisów prawa.

5. Podmiot, w którego imieniu osoba wpisana do rejestru wykonuje czynności akwizycyjne, zgłasza niezwłocznie Urzędowi Nadzoru fakt zaprzestania wykonywania przez tę osobę czynności akwizycyjnych w jego imieniu. Na podstawie zgłoszenia Urząd Nadzoru wpisuje do rejestru odpowiednią wzmiankę.

6. Jeżeli osoba wpisana do rejestru rozpoczyna wykonywanie czynności akwizycyjnych w imieniu podmiotu innego niż podmiot wpisany do rejestru, podmiot ten obowiązany jest zgłosić ten fakt niezwłocznie Urzędowi Nadzoru. Zgłoszenie powinno nastąpić przed rozpoczęciem wykonywania czynności akwizycyjnych. Na podstawie zgłoszenia Urząd Nadzoru dokonuje odpowiedniej zmiany w rejestrze oraz wykreślenia wzmianki, o której mowa w ust. 5.

7. Z zastrzeżeniem ust. 6, podmiot, w którego imieniu osoba wpisana do rejestru wykonuje czynności akwizycyjne, obowiązany jest zgłaszać Urzędowi Nadzoru zmiany danych objętych wpisem do rejestru w terminie 30 dni od dnia powzięcia o nich wiadomości. Odmowa wpisu zmiany danych następuje w drodze decyzji administracyjnej.

8. Za wpis do rejestru oraz zmianę danych objętych wpisem Urząd Nadzoru pobiera opłatę, która stanowi dochód środka specjalnego Urzędu Nadzoru, o którym mowa w art. 203 ust. 5. Opłaty nie pobiera się za wykreślenie z rejestru, o którym mowa w ust. 4, oraz za wpis i wykreślenie wzmianki, o której mowa w ust. 5.

9. Minister Finansów, w porozumieniu z Prezesem Urzędu Nadzoru, określa, w drodze rozporządzenia, wysokość oraz warunki i terminy uiszczania opłat z tytułów, o których mowa w ust. 8 zdanie pierwsze, przy czym wysokość opłaty za wpis do rejestru nie może przekraczać 250% najniższego wynagrodzenia za prace pracowników w rozumieniu przepisów Kodeksu pracy, a wysokość opłaty za zmianę danych objętych wpisem nie może przekraczać 100% tego wynagrodzenia.

Rozdział 9

Rachunki i przeliczenia składek

Art. 95. Składki są wpłacane na rachunki prowadzone przez otwarte fundusze, w wysokości i na zasadach określonych w odrębnych ustawach, lub na rachunki prowadzone przez pracownicze fundusze, w wysokości i z częstotliwością określoną w planie emerytalnym, o którym mowa w ustawie o pracowniczych programach emerytalnych.

Art. 96. 1. Składki do pracowniczego funduszu są wpłacane w imieniu pracowników będących członkami tego funduszu.

2. Wpłaty składek, o których mowa w ust. 1, w imieniu pracowników dokonuje ich pracodawca będący akcjonariuszem pracowniczego towarzystwa.

3. Składka do pracowniczego funduszu może być wpłacona także w wyniku dokonania wypłaty transferowej, o której mowa w ustawie o pracowniczych programach emerytalnych.

Art. 97. 1. Wpłaty do otwartych funduszy i pracowniczych funduszy mogą być dokonywane w formie papierów wartościowych, na zasadach określonych w odrębnych ustawach.

2. Wpłaty do pracowniczych funduszy mogą być dokonywane w formie akcji, o których mowa w art. 101, na zasadach określonych w rozdziale 10.

Art. 98. Z chwilą przystąpienia członka do funduszu, fundusz otwiera dla niego rachunek, na który są wpłacane składki oraz przekazywane wypłaty transferowe.

Art. 99. 1. Składki wpłacane do funduszu oraz otrzymane wypłaty transferowe są przeliczane na jednostki rozrachunkowe.

2. Jednostka rozrachunkowa stanowi, na potrzeby ustalenia wartości aktywów netto funduszu, proporcjonalny udział w poszczególnych składnikach tych aktywów.

3. Całkowita wartość jednostek rozrachunkowych jest zawsze równa całkowitej wartości aktywów netto funduszu przeliczonych na te jednostki.

4. Składki oraz otrzymane wypłaty transferowe mogą być przeliczane również na części ułamkowe jednostki rozrachunkowej, a wartość środków na rachunku członka może być wyrażona w takich częściach ułamkowych.

5. Wartość aktywów netto funduszu oraz wartość jednostki rozrachunkowej jest ustalana zgodnie z zasadami wyceny aktywów i zobowiązań funduszy.

6. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady wyceny aktywów i zobowiązań funduszy.

Art. 100. 1. Przeliczanie na jednostki rozrachunkowe wpłacanych składek oraz otrzymanych wypłat transferowych następuje w określonym dniu, zwanym dalej „dniem przeliczenia”, według wartości jednostek rozrachunkowych na ten dzień.

2. W przypadku pracowniczych funduszy dniem przeliczenia jest ostatni dzień roboczy miesiąca, o ile fundusz nie określi w statucie także innych dni przeliczenia.

3. W pierwszym dniu przeliczenia, następującym po dokonaniu wpłaty pierwszej składki do funduszu, wartość jednostki rozrachunkowej wynosi 10 zł.

4. Do czasu przeliczenia składek i wypłat transferowych są one przechowywane na odrębnym rachunku pieniężnym funduszu. Odsetki należne z tytułu przechowywania środków pieniężnych na tym rachunku stanowią przychód funduszu.

5. Przeliczanie papierów wartościowych, o których mowa w art. 97 ust. 1, na jednostki rozrachunkowe odbywa się na zasadach określonych w odrębnych ustawach.

6. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, dni przeliczenia w otwartych funduszach, przy czym dzień przeliczenia powinien przypadać nie rzadziej niż cztery razy w miesiącu.

Rozdział 10

Rachunki ilościowe

Art. 101. 1. Akcje uzyskane przez członków pracowniczego funduszu, nieodpłatnie lub na warunkach preferencyjnych, w następstwie prywatyzacji pracodawcy są składane na rachunkach ilościowych prowadzonych przez pracownicze fundusze na zasadach określonych w ustawie o pracowniczych programach emerytalnych.

2. Pracowniczy fundusz może powierzyć prowadzenie rachunków ilościowych podmiotowi uprawnione-

mu do prowadzenia rachunków papierów wartościowych.

3. Na jednym rachunku ilościowym nie mogą być składane akcje więcej niż jednego emitenta.

4. Akcje złożone na rachunkach ilościowych są ujmowane ilościowo.

5. Członkowie pracowniczego funduszu nie mogą rozporządzać akcjami złożonymi na rachunkach ilościowych ani prawem do dywidendy z tych akcji.

6. Dokonanie przez członka pracowniczego funduszu rozporządzenia prawem poboru akcji nowej emisji może nastąpić z uwzględnieniem art. 105.

Art. 102. 1. Pracowniczy fundusz likwiduje rachunki ilościowe członków i przenosi akcje zdeponowane na tych rachunkach do aktywów funduszu w oparciu o harmonogram likwidacji rachunków ilościowych ustalany przez pracownicze towarzystwo, w drodze uchwały rady nadzorczej, i podawany do wiadomości Urzędu Nadzoru nie później niż 3 miesiące przed rozpoczęciem likwidacji tych rachunków.

2. Harmonogram, o którym mowa w ust. 1, powinien określać:

- 1) terminy przeniesienia akcji do aktywów funduszu,
- 2) zasady ustalania ilości akcji złożonych na rachunkach ilościowych przez poszczególnych członków, które podlegają przeniesieniu do aktywów funduszu, w tym akcji złożonych przez osoby, które przystąpią do funduszu po ogłoszeniu harmonogramu,
- 3) ilość akcji złożonych na rachunkach ilościowych przez poszczególnych członków, które podlegają przeniesieniu do aktywów funduszu w poszczególnych terminach.

3. Dla osób przystępujących do pracowniczego funduszu, po ogłoszeniu harmonogramu, ustala się indywidualnie terminy przeniesienia akcji do aktywów funduszu.

4. Przeniesienie akcji do aktywów funduszu może nastąpić wyłącznie w dniach przeliczenia.

5. W dniu przeniesienia akcji członkom funduszu zalicza się, odpowiednio, na rachunki jednostki rozrachunkowe o wartości odpowiadającej wartości akcji przeniesionych z ich rachunków ilościowych, pomniejszonej o kwotę należnego podatku. Ustalenie wartości akcji następuje w oparciu o zasady wyceny aktywów funduszu.

6. Likwidacja rachunków ilościowych, na których złożone zostały akcje danego emitenta, rozpoczyna się nie później niż w terminie 3 lat od dnia złożenia pierwszej akcji tego emitenta na rachunku ilościowym i nie może trwać dłużej niż 10 lat, licząc od daty przeniesienia pierwszej akcji z rachunku ilościowego do aktywów funduszu.

7. W razie stwierdzenia, że realizacja harmonogramu może przebiegać lub przebiega z naruszeniem przepisów prawa lub interesów członków pracowni-

czego funduszu, Urząd Nadzoru może zawiesić realizację tego harmonogramu i wezwać pracowniczego funduszu do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

8. Przeniesienie akcji spółek publicznych, złożonych na rachunkach ilościowych, do aktywów pracowniczego funduszu odbywa się poza rynkiem regulowanym w rozumieniu ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. — Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi (Dz.U. Nr 118, poz. 754), a do przeniesienia tych akcji nie stosuje się przepisów art. 38 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. Nr 118, poz. 561 i Nr 156, poz. 775 oraz z 1997 r. Nr 32, poz. 184, Nr 98, poz. 603, Nr 106, poz. 673, Nr 121, poz. 770 i Nr 137, poz. 926).

Art. 103. 1. Jeżeli członek zwróci się o dokonanie wypłaty, wypłaty transferowej lub zwrotu środków zgromadzonych na jego rachunku w pracowniczym funduszu, rachunek ilościowy tego członka powinien być niezwłocznie zlikwidowany, a akcje nie przeniesione dotychczas do aktywów funduszu — wydane członkowi, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Jeżeli pracowniczy fundusz dokonuje wypłaty środków zgromadzonych na rachunku członka funduszu w formie wypłaty realizowanej w ratach, rachunek ilościowy członka funduszu podlega likwidacji z chwilą wypłaty ostatniej raty, a zdeponowane na nim akcje zostają wydane członkowi funduszu.

3. W razie śmierci członka funduszu posiadającego rachunek ilościowy albo rozwiązania przez rozwód lub unieważnienia jego małżeństwa, akcje znajdujące się na rachunku ilościowym zostają wydane osobie uprawnionej. Przepis art. 130 i 133 stosuje się odpowiednio.

4. Przepisy ust. 3 stosuje się odpowiednio w razie ustania wspólności majątkowej w czasie trwania małżeństwa członka pracowniczego funduszu albo umownego wyłączenia lub ograniczenia wspólności ustawowej między członkiem tego funduszu a jego małżonkiem.

Art. 104. Dywidenda wypłacana z akcji zdeponowanych na rachunku ilościowym oraz cena uzyskana ze zbycia przez pracowniczego funduszu, w imieniu członka funduszu, prawa poboru akcji nowej emisji jest przekazywana na rachunek członka funduszu prowadzony w jednostkach rozrachunkowych.

Art. 105. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady przeprowadzania i rozliczania transakcji zbywania przez pracowniczego funduszu, w imieniu członków funduszu, praw poboru przysługujących im z akcji złożonych na rachunkach ilościowych, a także szczegółowe warunki i tryb, w jakim dopuszczalna jest realizacja tych praw przez członków funduszu.

Art. 106. 1. Jeżeli łączna ilość akcji tego samego emitenta, zdeponowanych na wszystkich rachunkach ilościowych w jednym pracowniczym funduszu, przekroczy 1% ogólnej ilości akcji tego emitenta, prawa związane z własnością tych akcji, z wyjątkiem praw ma-

jątkowych, wykonywane są przez przedstawiciela członków funduszu posiadających akcje na rachunkach ilościowych, zwanego dalej „przedstawicielem”.

2. Przedstawiciel jest wybierany na 3 lata w wyborach tajnych przez członków funduszu posiadających akcje danego emitenta na rachunkach ilościowych.

3. Tryb wyboru przedstawiciela określa regulamin uchwalony przez radę nadzorczą pracowniczego towarzystwa. Regulamin określa w szczególności, czy w wyborach mają uczestniczyć sami członkowie, czy też wybrani przez nich przedstawiciele, oraz zasady odwoływania przedstawiciela przed upływem okresu, na który został wybrany. Regulamin nie może uzależnić ważności wyboru przedstawiciela od liczby osób uczestniczących w wyborach.

4. Przepis art. 45 ust. 4 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 11

Wypłata środków zgromadzonych na rachunku

Art. 107. 1. Członek funduszu nie może rozporządzać środkami zgromadzonymi na swoim rachunku.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do rozrządzeń członka funduszu na wypadek śmierci.

Art. 108. Środki zgromadzone na rachunku członka otwartego funduszu nie podlegają egzekucji.

Art. 109. Środki zgromadzone na rachunku członka pracowniczego funduszu podlegają egzekucji na zasadach określonych w ustawie o pracowniczych programach emerytalnych.

Art. 110. Warunki nabycia przez członka otwartego funduszu uprawnień do wypłaty środków zgromadzonych na jego rachunku oraz zasady wypłaty tych środków określają odrębne ustawy.

Art. 111. 1. Wypłata środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu następuje przez przeniesienie tych środków do wskazanego przez członka zakładu ubezpieczeń emerytalnych, w którym wykupił on emeryturę dożywotnią.

2. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i tryb składania przez członków otwartego funduszu dyspozycji dotyczących przeniesienia środków do zakładu ubezpieczeń emerytalnych w związku z wykupieniem emerytury dożywotniej oraz zasady i tryb przeniesienia tych środków do zakładu ubezpieczeń emerytalnych.

Art. 112. Sposób wykorzystania środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu, w razie nabycia przez członka uprawnień do renty inwalidzkiej z ubezpieczenia społecznego, określają odrębne ustawy.

Art. 113. Warunki nabycia przez członka pracowniczego funduszu uprawnień do wypłaty, wypłaty transferowej lub zwrotu środków zgromadzonych na jego rachunku określa ustawa o pracowniczych programach emerytalnych.

Art. 114. 1. Pracowniczy fundusz jest obowiązany zapewnić członkom funduszu możliwość wypłaty całości środków zgromadzonych na ich rachunkach w formie wypłaty jednorazowej.

2. W trybie i na zasadach określonych w statucie funduszu wypłata środków może nastąpić także w formie wypłaty realizowanej w ratach.

3. Wypłata środków w obu formach lub w jednej z nich następuje na pisemne żądanie członka funduszu.

Art. 115. Wypłata jednorazowa jest dokonywana nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania przez pracowniczy fundusz żądania członka funduszu.

Art. 116. Jeżeli wypłata jest realizowana w ratach, pierwsza rata płatna jest nie później niż w terminie 1 miesiąca od dnia otrzymania przez pracowniczy fundusz żądania członka funduszu, chyba że zażąda on wypłaty w terminie późniejszym.

Art. 117. Członek otrzymujący wypłatę środków w ratach może w każdym czasie zażądać wypłaty środków pozostających na jego rachunku w formie wypłaty jednorazowej. Wypłata jednorazowa następuje z zachowaniem zasad określonych w art. 115.

Art. 118. Jeżeli do chwili ukończenia 70 lat członek pracowniczego funduszu nie wystąpi do funduszu z żądaniem wypłaty środków zgromadzonych na jego rachunku, fundusz dokonuje wypłaty tych środków w formie wypłaty jednorazowej w terminie 3 miesięcy od daty ukończenia przez członka funduszu 70 lat.

Art. 119. 1. W razie przystąpienia przez członka otwartego funduszu do innego otwartego funduszu, dotychczasowy fundusz dokonuje wypłaty transferowej do funduszu, do którego członek przystąpił, na podstawie zawiadomienia przez członka o zawarciu umowy z tym funduszem. Otwarty fundusz, do którego wypłata transferowa jest dokonywana, jest obowiązany przyjąć taką wypłatę.

2. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, termin i tryb dokonania wypłaty transferowej, o której mowa w ust. 1.

Art. 120. Warunki dokonywania wypłat transferowych przez pracownicze fundusze określa ustawa o pracowniczych programach emerytalnych.

Art. 121. Nie jest dozwolone dokonywanie wypłaty transferowej z rachunku w otwartym funduszu na rachunek w pracowniczym funduszu ani z rachunku w pracowniczym funduszu na rachunek w otwartym funduszu.

Art. 122. 1. Wypłaty transferowe między otwartymi funduszami odbywają się w ostatnim dniu roboczym każdego miesiąca kończącego kwartał.

2. Kwota wypłaty transferowej jest ustalana w piątym dniu roboczym przed dniem tej wypłaty.

Art. 123. Rozliczenia wypłat transferowych między otwartymi funduszami dokonuje Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych Spółka Akcyjna, zwany dalej „Krajowym Depozytem”.

Art. 124. Szczegółowy tryb dokonywania rozliczeń wypłat transferowych między otwartymi funduszami określa Krajowy Depozyt w regulaminie zatwierdzonym przez Urząd Nadzoru.

Art. 125. Wypłata transferowa nie wyłącza odpowiedzialności towarzystwa będącego organem funduszu dokonującego wypłaty transferowej wobec byłego członka tego funduszu lub innej osoby, na której rzecz wypłata transferowa została dokonana.

Rozdział 12

Podział środków w razie rozwodu lub unieważnienia małżeństwa

Art. 126. Jeżeli małżeństwo członka otwartego funduszu uległo rozwiązaniu przez rozwód lub zostało unieważnione, środki zgromadzone na rachunku członka funduszu, przypadające byłemu współmałżonkowi w wyniku podziału majątku wspólnego małżonków, są przekazywane w ramach wypłaty transferowej na rachunek byłego współmałżonka w otwartym funduszu.

Art. 127. Wypłata transferowa jest dokonywana przez otwarty fundusz w terminie 3 miesięcy od dnia przedstawienia funduszowi dowodu, że środki zgromadzone na rachunku członka funduszu przypadły byłemu współmałżonkowi.

Art. 128. 1. Jeżeli były współmałżonek uprawniony nie posiada rachunku w otwartym funduszu i, w terminie 2 miesięcy od dnia przedstawienia dowodu, o którym mowa w art. 127, nie wskaże rachunku w jakimkolwiek otwartym funduszu, otwarty fundusz, do którego należy drugi z byłych współmałżonków, niezwłocznie otworzy rachunek na nazwisko byłego współmałżonka uprawnionego i przekazuje na ten rachunek, w ramach wypłaty transferowej, przypadające mu środki zgromadzone na rachunku jego byłego współmałżonka. Z chwilą otwarcia rachunku były współmałżonek uprawniony uzyskuje członkostwo w funduszu. Przepisu art. 81 ust. 1 nie stosuje się.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, otwarty fundusz wzywa byłego współmałżonka uprawnionego, aby niezwłocznie dopełnił obowiązku, o którym mowa w art. 82 ust. 1.

Art. 129. Przepisy art. 126—128 stosuje się odpowiednio w przypadku ustania wspólności majątkowej w czasie trwania małżeństwa członka otwartego funduszu albo umownego wyłączenia lub ograniczenia wspólności ustawowej między członkiem tego funduszu a jego małżonkiem.

Art. 130. 1. Wypłata środków zgromadzonych na rachunku członka pracowniczego funduszu, które były objęte małżeńską wspólnością majątkową, w przypadku rozwiązania małżeństwa przez rozwód lub unieważnienia małżeństwa, następuje bezpośrednio na rzecz

jego byłego współmałżonka w terminie 3 miesięcy od dnia przedstawienia funduszowi dowodu, że środki te przypadły byłemu współmałżonkowi.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w przypadku ustania wspólności majątkowej w czasie trwania małżeństwa członka pracowniczego funduszu albo umownego wyłączenia lub ograniczenia wspólności ustawowej między członkiem tego funduszu a jego małżonkiem.

Rozdział 13

Podział środków w razie śmierci członka funduszu emerytalnego

Art. 131. 1. Jeżeli w chwili śmierci członek otwartego funduszu pozostawał w związku małżeńskim, a odrębne przepisy dotyczące renty rodzinnej z ubezpieczenia społecznego nie stanowią inaczej, fundusz dokonuje wypłaty transferowej połowy środków zgromadzonych na rachunku zmarłego na rachunek małżonka zmarłego w otwartym funduszu, w zakresie, w jakim środki te stanowiły przedmiot małżeńskiej wspólności majątkowej.

2. Wypłata transferowa jest dokonywana w terminie 3 miesięcy od dnia przedstawienia przez małżonka zmarłego odpisu aktu zgonu, odpisu aktu małżeństwa oraz pisemnego oświadczenia stwierdzającego, czy do chwili śmierci członka funduszu nie zaszły żadne zmiany w stosunku do treści oświadczenia, o którym mowa w art. 83 ust. 1, lub zawiadomienia, o którym mowa w art. 83 ust. 2, a jeżeli zmiany te miały miejsce — także dowodu tych zmian.

3. Jeżeli małżonek zmarłego członka funduszu nie posiada rachunku w otwartym funduszu, stosuje się odpowiednio przepisy art. 128.

Art. 132. 1. Środki zgromadzone na rachunku zmarłego członka otwartego funduszu, które nie zostaną wykorzystane zgodnie z odrębnymi przepisami dotyczącymi renty rodzinnej z ubezpieczenia społecznego oraz art. 131, przekazywane są osobom wskazanym przez zmarłego, zgodnie z art. 82 ust. 1, a w ich braku — członkom najbliższej rodziny zmarłego w równych częściach. Członkami najbliższej rodziny zmarłego są: małżonek, dzieci, rodzice oraz wnuki zmarłego.

2. Środki przypadające członkom najbliższej rodziny zmarłego otrzymują w pierwszej kolejności małżonek i dzieci zmarłego, a w przypadku ich braku — rodzice i wnuki zmarłego.

3. Otwarty fundusz dokonuje wypłaty środków należnych osobie wskazanej przez zmarłego lub członkowi jego najbliższej rodziny w terminie 3 miesięcy od dnia przedstawienia funduszowi urzędowego dokumentu stwierdzającego tożsamość osoby uprawnionej, z tym że wypłata środków przypadających małżonkowi zmarłego może być przekazana na jego żądanie na rachunek w otwartym funduszu. W tym ostatnim przypadku do wypłaty transferowej środków przypadających małżonkowi zmarłego stosuje się odpowiednio art. 128.

4. Wypłata dokonywana bezpośrednio na rzecz osoby wskazanej przez zmarłego lub członka jego najbliższej rodziny następuje w formie wypłaty jednorazowej lub w formie wypłaty w ratach płatnych przez okres nie dłuższy niż 2 lata, zgodnie z pisemną dyspozycją osoby uprawnionej.

5. Zasady wypłaty w ratach określa statut otwartego funduszu.

Art. 133. 1. W razie śmierci członka pracowniczego funduszu, środki zgromadzone na jego rachunku są wypłacane osobie wskazanej przez członka funduszu jako uposażonej do odbioru świadczenia na wypadek jego śmierci. W przypadku braku rozrządzenia na wypadek śmierci zgromadzone środki wchodzi w skład spadku.

2. Wypłata środków, o których mowa w ust. 1, następuje bezpośrednio na rzecz osób uprawnionych, w terminie 1 miesiąca od dnia przedstawienia funduszowi dowodu, że środki te przypadły tym osobom.

Rozdział 14

Finansowanie działalności funduszu emerytalnego

Art. 134. 1. Otwarty fundusz może pobierać opłaty wyłącznie w następujący sposób:

- 1) w formie potrącenia określonej procentowo kwoty z wpłacanych składek, z zastrzeżeniem, że potrącenie to jest dokonywane przed przeliczeniem składek na jednostki rozrachunkowe,
- 2) w formie potrącenia określonej kwoty ze środków na rachunku członka funduszu, z zastrzeżeniem, że może to nastąpić tylko wówczas, gdy wypłata transferowa do innego otwartego funduszu zostanie dokonana przed opłaceniem przez członka składek za okres 24 miesięcy, licząc od daty uzyskania członkostwa w funduszu dokonującym wypłaty transferowej.

2. Kwoty stanowiące równowartość opłat, o których mowa w ust. 1, otwarty fundusz przekazuje niezwłocznie na rzecz powszechnego towarzystwa.

Art. 135. Otwarty fundusz stosuje jednolitą metodę obliczania i pobierania opłat, o których mowa w art. 134 ust. 1, w stosunku do wszystkich członków, z zastrzeżeniem, że opłaty, o których mowa w art. 134 ust. 1 pkt 1, mogą być pobierane w niższej wysokości w stosunku do członków posiadających dłuższy staż członkowski, określony w statucie funduszu, przy czym nie jest dozwolone różnicowanie wysokości opłat w stosunku do osób posiadających taki sam staż członkowski.

Art. 136. 1. Koszty związane z realizacją transakcji nabywania lub zbywania aktywów funduszu, stanowiące równowartość opłat ponoszonych na rzecz osób trzecich, z których pośrednictwa fundusz jest obowiązany korzystać z mocy odrębnych przepisów, oraz koszty związane z przechowywaniem tych aktywów, stanowiące równowartość wynagrodzenia depozytariusza, są pokrywane przez fundusz bezpośrednio z jego aktywów.

2. Fundusz może pokrywać bezpośrednio ze swoich aktywów także koszty zarządzania funduszem przez towarzystwo w kwocie ustalonej w statucie, jednak nie wyższej niż 0,05% wartości zarządzanych aktywów netto w skali miesiąca. Kwota ta jest obliczana na każdy dzień ustalania wartości aktywów netto funduszu i płatna w ostatnim dniu roboczym każdego miesiąca.

3. Przy ustalaniu wartości zarządzanych aktywów netto funduszu, o której mowa w ust. 2, nie uwzględnia się wartości lokat, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 8, oraz lokat w tytułach uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, o których mowa w art. 143 ust. 1.

Art. 137. 1. Koszty działalności funduszu, które nie są pokrywane bezpośrednio z jego aktywów, pokrywa towarzystwo.

2. Pracodawcy będący akcjonariuszami pracowniczego towarzystwa są obowiązani do pokrywania kosztów działalności tego towarzystwa na zasadach określonych w statucie towarzystwa.

Art. 138. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, zasady obliczania oraz maksymalną wysokość opłat, o których mowa w art. 134 ust. 1 pkt 2.

Rozdział 15

Działalność lokacyjna funduszy emerytalnych

Art. 139. Fundusz lokuje swoje aktywa zgodnie z przepisami niniejszej ustawy, dążąc do osiągnięcia maksymalnego stopnia bezpieczeństwa i rentowności dokonywanych lokat.

Art. 140. Przy ustalaniu, jaka część aktywów pracowniczego funduszu może zostać ulokowana w poszczególnych kategoriach lokat, nie uwzględnia się akcji złożonych na rachunkach ilościowych oraz środków na odrębnym rachunku pieniężnym, o którym mowa w art. 100 ust. 4.

Art. 141. 1. Aktywa funduszu mogą być lokowane, z zastrzeżeniem art. 146, wyłącznie w następujących kategoriach lokat:

- 1) obligacjach, bonach i innych papierach wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski, a także w pożyczkach i kredytach udzielanych tym podmiotom,
- 2) obligacjach i innych dłużnych papierach wartościowych, opiewających na świadczenia pieniężne, gwarantowanych lub poręczanych przez Skarb Państwa albo Narodowy Bank Polski, a także depozytach, kredytach i pożyczkach gwarantowanych lub poręczanych przez te podmioty,
- 3) depozytach bankowych i bankowych papierach wartościowych,
- 4) akcjach spółek notowanych na regulowanym rynku giełdowym,
- 5) akcjach spółek notowanych na regulowanym rynku pozagiełdowym lub spółek nie notowanych na

regulowanym rynku giełdowym i na regulowanym rynku pozagiełdowym, lecz dopuszczonych do publicznego obrotu,

- 6) akcjach narodowych funduszy inwestycyjnych,
- 7) certyfikatach inwestycyjnych emitowanych przez fundusze inwestycyjne zamknięte lub fundusze inwestycyjne mieszane,
- 8) jednostkach uczestnictwa zbywanych przez fundusze inwestycyjne otwarte lub specjalistyczne fundusze inwestycyjne otwarte,
- 9) obligacjach i innych dłużnych papierach wartościowych emitowanych przez gminy, związki komunalne lub miasto stołeczne Warszawa, które zostały dopuszczone do publicznego obrotu,
- 10) obligacjach i innych dłużnych papierach wartościowych emitowanych przez gminy, związki komunalne lub miasto stołeczne Warszawa, które nie są dopuszczone do publicznego obrotu,
- 11) zabezpieczonych całkowicie obligacjach emitowanych przez inne podmioty niż gminy, związki komunalne lub miasto stołeczne Warszawa, które zostały dopuszczone do publicznego obrotu,
- 12) zabezpieczonych całkowicie obligacjach emitowanych przez inne podmioty niż gminy, związki komunalne lub miasto stołeczne Warszawa, które nie zostały dopuszczone do publicznego obrotu,
- 13) obligacjach i innych dłużnych papierach wartościowych emitowanych przez spółki publiczne, które nie zostały dopuszczone do publicznego obrotu,
- 14) innych lokatach, które może, w drodze rozporządzenia, określić Rada Ministrów, z zastrzeżeniem, że lokaty w prawach pochodnych, o których mowa w ustawie — Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi, mogą mieć na celu wyłącznie ograniczenie ryzyka inwestycyjnego związanego ze zmianą kursów walut w związku z lokatami, o których mowa w art. 143.

2. Aktywa funduszy mogą być lokowane w jednostkach uczestnictwa zbywanych przez fundusze inwestycyjne otwarte oraz specjalistyczne fundusze inwestycyjne otwarte, jeżeli polityka inwestycyjna tych funduszy inwestycyjnych, wynikająca z ich statutów i okresowo podawana do publicznej wiadomości, zgodnie z odrębnymi przepisami, polega na lokowaniu aktywów wyłącznie w kategoriach lokat, o których mowa w ust. 1 i art. 143, z zastrzeżeniem ograniczeń określonych w art. 142.

3. Ilekroć w niniejszej ustawie mowa jest o funduszach inwestycyjnych otwartych, towarzystwach funduszy inwestycyjnych zarządzających takimi funduszami oraz jednostkach uczestnictwa zbywanych przez takie fundusze, należy przez to rozumieć odpowiednio także fundusze powiernicze i towarzystwa funduszy powierniczych, o których mowa w ustawie z dnia 22 marca 1991 r. — Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi i funduszach powierniczych (Dz. U. z 1994 r. Nr 58, poz. 239, Nr 71, poz. 313 i Nr 121, poz. 591, z 1996 r. Nr 45, poz. 199, Nr 75, poz. 357, Nr 106, poz. 496 i Nr 149, poz. 703 oraz z 1997 r. Nr 30,

poz. 164 i Nr 88, poz. 554), a także jednostki uczestnictwa zbywane przez takie fundusze.

Art. 142. 1. Lokaty w kategoriach lokat, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 1—9 i 11, powinny stanowić łącznie nie mniej niż 95% wartości aktywów funduszu emerytalnego.

2. Lokaty w poszczególnych kategoriach lokat, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 2—13, podlegają następującym ograniczeniom:

- 1) w przypadku lokat, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 2, nie więcej niż 10% wartości aktywów funduszu może być ulokowane w jednym rodzaju papierów wartościowych,
- 2) w przypadku lokat, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 3, nie więcej niż 5% wartości aktywów funduszu może być ulokowane w jednym banku albo w dwóch lub większej liczbie banków będących podmiotami związanymi, przy czym w przypadku jednego dowolnie wybranego banku lub grupy banków będących podmiotami związanymi limit ten może wynosić 7,5%,
- 3) w przypadku lokat, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 7, nie więcej niż 2% wartości aktywów funduszu może być ulokowane w certyfikatach inwestycyjnych wyemitowanych przez jeden fundusz inwestycyjny zamknięty lub jeden fundusz inwestycyjny mieszany,
- 4) w przypadku lokat, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 8, nie więcej niż 5% wartości aktywów funduszu może być ulokowane w jednostkach uczestnictwa zbywanych przez jeden fundusz inwestycyjny otwarty lub jeden specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty, przy czym nie więcej niż 15% wartości aktywów funduszu może być ulokowane łącznie we wszystkich funduszach inwestycyjnych otwartych oraz specjalistycznych funduszach inwestycyjnych otwartych zarządzanych przez jedno towarzystwo funduszy inwestycyjnych,
- 5) łączna wartość lokat aktywów funduszu we wszystkich papierach wartościowych jednego emitenta albo dwóch lub większej liczby emitentów będących podmiotami związanymi nie może przekroczyć 5% wartości tych aktywów.

3. Ograniczenia, o których mowa w ust. 2 pkt 4, nie dotyczą pracowniczych funduszy.

4. Ograniczeń, o których mowa w ust. 2, nie stosuje się, jeżeli na fundusz został nałożony obowiązek przyjmowania wpłat w formie określonej w art. 97 ust. 1. Przepisy art. 149 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

5. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, maksymalną część aktywów otwartego funduszu, jaka może zostać ulokowana w poszczególnych kategoriach lokat, o których mowa w art. 141.

6. Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, maksymalną część aktywów pracowniczego funduszu, jaka może zostać ulokowana w poszczególnych kategoriach lokat, o których mowa w art. 141.

Art. 143. 1. Na podstawie ogólnego zezwolenia udzielonego przez Ministra Finansów, w drodze rozporządzenia, i na warunkach określonych w tym zezwoleniu aktywa funduszu mogą być lokowane poza granicami kraju w papierach wartościowych emitowanych przez spółki notowane na podstawowych giełdach rynków kapitałowych państw obcych będących członkami OECD lub innych państw obcych, które określone zostaną w tym zezwoleniu, a także w papierach skarbowych emitowanych przez rządy lub banki centralne tych państw oraz tytułach uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę w tych państwach, jeżeli instytucje te oferują publicznie tytuły uczestnictwa i umarzają je na żądanie uczestnika.

2. Do lokat, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 142.

Art. 144. Aktywa otwartego funduszu nie mogą być lokowane w:

- 1) akcjach lub innych papierach wartościowych emitowanych przez powszechne товарищество zarządzające tym funduszem,
- 2) akcjach lub innych papierach wartościowych emitowanych przez akcjonariusza powszechnego товарищества zarządzającego tym funduszem,
- 3) akcjach lub innych papierach wartościowych emitowanych przez podmioty będące podmiotami związanymi w stosunku do podmiotów określonych w pkt 1 i 2.

Art. 145. Aktywa pracowniczego funduszu nie mogą być lokowane w papierach wartościowych emitowanych przez pracownicze товарищество zarządzające tym funduszem.

Art. 146. 1. Nie więcej niż 5% wartości aktywów pracowniczego funduszu może być łącznie ulokowane w akcjach lub innych papierach wartościowych emitowanych przez akcjonariuszy pracowniczego товарищества zarządzającego tym funduszem oraz podmioty będące podmiotami związanymi w stosunku do tych akcjonariuszy, bez względu na to, czy papiery te są dopuszczone do publicznego obrotu.

2. Jeżeli przedmiotem lokat, o których mowa w ust. 1, są zarówno papiery wartościowe dopuszczone do publicznego obrotu, jak i papiery wartościowe nie dopuszczone do publicznego obrotu, limit określony w ust. 1 wynosi 12,5% wartości aktywów funduszu, o ile lokaty w papierach wartościowych dopuszczonych do publicznego obrotu stanowią co najmniej 7,5% wartości aktywów funduszu.

3. Aktywa pracowniczego funduszu mogą być lokowane w papierach wartościowych emitowanych przez akcjonariuszy pracowniczego товарищества zarządzającego tym funduszem lub podmioty będące podmiotami związanymi w stosunku do tych akcjonariuszy, o ile zezwala na to statut tego funduszu.

Art. 147. Statut pracowniczego funduszu określa, czy i w jakich papierach wartościowych, papierach

skarbowych lub tytułach uczestnictwa fundusz może lokować swoje aktywa poza granicami kraju.

Art. 148. Wszelkie lokaty pracowniczego funduszu w jednostkach uczestnictwa zbywanych przez fundusze inwestycyjne otwarte lub specjalistyczne fundusze inwestycyjne otwarte podlegają następującym ograniczeniom:

- 1) товарищество funduszy inwestycyjnych zarządzające funduszem inwestycyjnym otwartym lub specjalistycznym funduszem inwestycyjnym otwartym, w którego jednostkach uczestnictwa pracowniczy fundusz ulokował swoje aktywa, nie może posiadać więcej niż 5% akcji któregośkolwiek z akcjonariuszy pracowniczego товарищества zarządzającego tym funduszem oraz więcej niż 10% łącznej ilości akcji wszystkich akcjonariuszy tego товарищества,
- 2) w akcjach któregośkolwiek z akcjonariuszy pracowniczego товарищества nie może być ulokowane więcej niż 5% wartości aktywów funduszu inwestycyjnego otwartego lub specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego,
- 3) żaden z członków zarządu ani rady nadzorczej pracowniczego товарищества nie może być członkiem zarządu ani rady nadzorczej товарищества funduszy inwestycyjnych zarządzającego funduszem inwestycyjnym otwartym lub specjalistycznym funduszem inwestycyjnym otwartym.

Art. 149. 1. Jeżeli w następstwie zmiany cen rynkowych stanowiących podstawę wyceny aktywów i zobowiązań funduszy, kursów walut albo powiązań organizacyjnych lub kapitałowych między podmiotami, których instrumenty finansowe są przedmiotem lokaty aktywów funduszu, albo w następstwie innych okoliczności, na które fundusz nie ma bezpośredniego wpływu, naruszy on w sposób nieumyślny przepisy niniejszego rozdziału, obowiązanym jest podjąć niezwłocznie kroki w celu dostosowania działalności lokacyjnej do wymogów określonych w ustawie.

2. Dostosowanie działalności lokacyjnej do wymogów określonych w ustawie powinno nastąpić nie później niż w terminie 6 miesięcy od dnia zaistnienia stanu niezgodnego z prawem albo od dnia, w którym przeprowadzona wycena aktywów funduszu wykazała zaistnienie takiego stanu, w zależności od tego, który z tych terminów jest późniejszy.

3. Na wniosek funduszu, złożony nie później niż w terminie 1 miesiąca od daty zaistnienia stanu niezgodnego z prawem lub daty stwierdzenia takiego stanu, zgodnie z ust. 2, Urząd Nadzoru może zezwolić na przedłużenie do 12 miesięcy okresu, o którym mowa w ust. 2, jeżeli jest to uzasadnione ze względu na ochronę interesów członków funduszu.

4. Jeżeli w następstwie realizacji harmonogramu, o którym mowa w art. 102, nastąpi — ze względu na interes członków pracowniczego funduszu — naruszenie przez fundusz przepisów art. 146, dostosowanie działalności lokacyjnej funduszu do wymogów określonych w tych przepisach powinno nastąpić nie później

niż w terminie miesiąca od daty zaistnienia stanu niezgodnego z prawem lub daty stwierdzenia takiego stanu, zgodnie z ust. 2, z tym że Urząd Nadzoru może, na wniosek funduszu, przedłużyć ten termin do 6 miesięcy. W tym ostatnim przypadku przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 150. Fundusz nie może:

- 1) zbywać swoich aktywów:
 - a) towarzystwu zarządzającemu funduszem,
 - b) członkom zarządu lub rady nadzorczej towarzystwa,
 - c) osobom zatrudnionym w towarzystwie,
 - d) osobom pozostającym z osobami wymienionymi w lit. b)–c) w związku małżeńskim, stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa do drugiego stopnia włącznie,
 - e) akcjonariuszom towarzystwa,
 - f) podmiotowi związanemu w stosunku do towarzystwa,
 - g) podmiotowi związanemu w stosunku do akcjonariuszy towarzystwa,
 - h) depozytariuszowi przechowującemu jego aktywa,
- 2) nabywać za swoje aktywa aktywów od któregośkolwiek z podmiotów wymienionych w pkt 1,
- 3) udzielać pożyczek, gwarancji i poręczeń, z zastrzeżeniem art. 141 ust. 1, art. 143 ust. 1 i art. 151.

Art. 151. 1. Dozwolone jest udzielanie z aktywów funduszu pożyczek środków pieniężnych podmiotom, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 4 i 5, przy czym pożyczki takie są równoznaczne z lokatą w akcjach tych podmiotów.

2. Fundusz może udzielać pożyczek w postaci papierów wartościowych dopuszczonych do publicznego obrotu, na zasadach i warunkach, które Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia.

Art. 152. 1. Pracowniczy fundusz może powierzyć, w zakresie i na zasadach określonych w przepisach o publicznym obrocie papierami wartościowymi, zarządzanie aktywami funduszu podmiotowi, który na podstawie tych przepisów jest uprawniony do prowadzenia działalności w zakresie zarządzania cudzym pakietem papierów wartościowych na zlecenie i posiada na wykonywanie tej działalności zezwolenie Komisji Papierów Wartościowych i Giełd.

2. Podmiot, o którym mowa w ust. 1, jest wybierany przez pracownicze towarzystwo, w drodze uchwały rady nadzorczej, i zarządza częścią lub całością aktywów pracowniczego funduszu na podstawie stosownej umowy z funduszem oraz zgodnie z określonymi w statucie funduszu zasadami prowadzenia działalności lokacyjnej.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, statut pracowniczego funduszu powinien określać warunki, na jakich fundusz powierza zarządzanie całością lub częścią swoich aktywów, lub upoważnić pracownicze towarzystwo do ich ustalenia w drodze uchwały rady nadzorczej.

Art. 153. W ramach działalności lokacyjnej poza granicami kraju, fundusz może powierzyć, w zakresie określonym w art. 143, zarządzanie swoimi aktywami podmiotom mającym siedzibę na obszarze państw, o których mowa w tym przepisie, które są uprawnione do prowadzenia działalności w zakresie zarządzania cudzymi aktywami na mocy przepisów obowiązujących w tych państwach.

Art. 154. 1. Pożyczki i kredyty zaciągnięte przez fundusz nie mogą przekraczać 2,5% wartości jego aktywów.

2. W przypadku pracowniczego funduszu zaciągnięcie pożyczki lub kredytu jest możliwe wyłącznie na podstawie decyzji pracowniczego towarzystwa podjętej w formie uchwały rady nadzorczej.

Art. 155. Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, dodatkowe ograniczenia w zakresie prowadzenia działalności lokacyjnej przez fundusze, mając na względzie ochronę interesów członków tych funduszy.

Art. 156. Jeżeli fundusz nie przestrzega przepisów ustawy określających zasady działalności lokacyjnej lub nie wykona obowiązków określonych w art. 149 ust. 1, 2 i 4, Urząd Nadzoru może nałożyć na towarzystwo karę pieniężną w wysokości do 500 000 zł.

Rozdział 16

Depozytariusz

Art. 157. Fundusz jest obowiązany wybrać depozytariusza, któremu, na podstawie umowy, powierza przechowywanie swoich aktywów.

Art. 158. 1. Depozytariuszem może być bank, który:

- 1) jest bankiem krajowym w rozumieniu ustawy — Prawo bankowe,
- 2) posiada fundusze własne w wysokości stanowiącej równowartość w złotych co najmniej 100 000 000 ECU, o ile przedmiotem przechowywania mają być aktywa otwartego funduszu, lub 30 000 000 ECU, o ile przedmiotem przechowywania mają być aktywa pracowniczego funduszu,
- 3) nie posiada akcji towarzystwa zarządzającego funduszem, którego aktywa przechowuje, lub akcji podmiotu związanego w stosunku do tego towarzystwa ani też nie posiada żadnych innych związków kapitałowych z tymi podmiotami,
- 4) nie jest pożyczkodawcą lub kredytodawcą w stosunku do funduszu, którego aktywa przechowuje, ani towarzystwa zarządzającego tym funduszem, chyba że kwota pożyczki lub kredytu nie przekracza 1% wartości aktywów funduszu, oraz
- 5) nie zatrudnia ani nie posiada w składzie władz statutowych osób, które są:
 - a) członkami zarządu, rady nadzorczej lub pracownikami towarzystwa zarządzającego funduszem, którego aktywa przechowuje,

b) członkami organu zarządzającego, rady nadzorczej lub pracownikami podmiotu związanego w stosunku do towarzystwa, o którym mowa w lit. a).

2. Depozytariuszem może być Krajowy Depozyt, o ile spełnia warunki określone w ust. 1 pkt 3—5.

Art. 159. 1. Do obowiązków depozytariusza w zakresie przechowywania aktywów funduszu należy:

- 1) prowadzenie rejestru aktywów funduszu zapisywanych na właściwych rachunkach oraz przechowywanych przez depozytariusza i inne podmioty uprawnione do tego na mocy odrębnych przepisów lub na podstawie umów zawieranych za zgodą depozytariusza,
- 2) zapewnienie, aby wartość aktywów netto funduszu była ustalana w sposób pozwalający funduszowi na wykonanie obowiązków określonych w rozdziale 17,
- 3) zapewnienie, aby umowy obejmujące nabywanie i zbywanie aktywów funduszu były zgodne z przepisami prawa oraz statutem funduszu,
- 4) wykonywanie poleceń funduszu, chyba że są one sprzeczne z przepisami prawa lub statutem funduszu albo w ocenie depozytariusza zagrażają bezpieczeństwu aktywów funduszu,
- 5) zapewnienie, aby aktywa funduszu były lokowane zgodnie z przepisami prawa oraz statutem funduszu,
- 6) zapewnienie terminowego rozliczania umów dotyczących aktywów funduszu oraz umów z członkami funduszu,
- 7) wykonywanie poleceń likwidatora dotyczących likwidacji funduszu,
- 8) wykonywanie innych obowiązków przewidzianych ustawą.

2. Depozytariusz może, na polecenie funduszu, zawierać umowy, o których mowa w ust. 1 pkt 1, z bankami lub instytucjami finansowymi, które mają siedzibę poza obszarem Rzeczypospolitej Polskiej, z zastrzeżeniem, że fundusze własne takich banków lub instytucji finansowych wynoszą co najmniej 200 000 000 ECU.

3. Depozytariusz jest obowiązany do występowania, w imieniu członków funduszu, z powództwem przeciwko towarzystwu z tytułu szkody spowodowanej niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem przez towarzystwo obowiązków w zakresie zarządzania funduszem i jego reprezentacji.

4. Depozytariusz zapewnia zgodne z przepisami prawa i statutem funduszu wykonywanie obowiązków funduszu, o których mowa w ust. 1 pkt 2—3 i 5—6, przynajmniej przez stałą kontrolę czynności faktycznych i prawnych dokonywanych przez fundusz oraz doprowadzanie do zgodności tych czynności z przepisami prawa i statutem funduszu.

Art. 160. 1. Umowa z depozytariuszem o przechowywanie aktywów funduszu powinna określać szczegółowe obowiązki depozytariusza i funduszu, sposób

ich wykonywania, wynagrodzenie depozytariusza, sposób obliczania kosztów i pobierania opłat obciążających fundusz, a także wskazywać osoby wyznaczone przez depozytariusza do wykonywania umowy. Umowa nie może ograniczać ustawowych obowiązków depozytariusza.

2. Depozytariusz odpowiada za wszelkie szkody wynikające z niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków nałożonych przez ustawę.

3. Odpowiedzialność, o której mowa w ust. 2, nie może być wyłączone bądź ograniczona ani w umowie o przechowywanie aktywów funduszu, ani wskutek powierzenia przechowywania całości lub części aktywów funduszu innemu podmiotowi.

4. Fundusz lub depozytariusz może rozwiązać umowę o przechowywanie aktywów funduszu w drodze wypowiedzenia, którego okres nie może być krótszy niż 6 miesięcy. O wypowiedzeniu umowy i jego przyczynach strona wypowiadająca umowę powiadamia niezwłocznie Urząd Nadzoru.

Art. 161. 1. Jeżeli depozytariusz nie wykonuje obowiązków określonych w umowie o przechowywanie aktywów funduszu albo wykonuje je nienależycie:

- 1) fundusz wypowiada umowę, zawiadamiając niezwłocznie Urząd Nadzoru o tym fakcie,
- 2) Urząd Nadzoru może nakazać funduszowi zmianę depozytariusza.

2. Urząd Nadzoru może nakazać funduszowi zmianę depozytariusza także wtedy, gdy nastąpiło istotne pogorszenie sytuacji finansowej depozytariusza, zagrażające bezpieczeństwu przechowywanych przez niego aktywów.

3. Narodowy Bank Polski niezwłocznie informuje Urząd Nadzoru o każdym przypadku istotnego pogorszenia sytuacji finansowej banku pełniącego funkcję depozytariusza, o którym mowa w ust. 2.

4. Komisja Papierów Wartościowych i Giełd niezwłocznie informuje Urząd Nadzoru o istotnym pogorszeniu sytuacji finansowej Krajowego Depozytu, w przypadku, o którym mowa w ust. 2.

5. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 2, wypowiedzenie może nastąpić w terminie krótszym niż wskazany w art. 160 ust. 4.

Art. 162. 1. W razie ogłoszenia upadłości lub otwarcia likwidacji depozytariusza, a także w przypadku stwierdzenia przez Urząd Nadzoru naruszenia przez depozytariusza warunków umowy w sposób zagrażający bezpieczeństwu aktywów funduszu lub interesom jego członków, fundusz dokonuje niezwłocznie zmiany depozytariusza. W tym przypadku nie stosuje się przepisu art. 160 ust. 4 zdanie pierwsze.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w przypadku, gdy depozytariusz przestanie spełniać którykolwiek z warunków określonych w art. 158, o czym niezwłocznie zawiadamia fundusz i Urząd Nadzoru.

Art. 163. 1. Każdorazowa zmiana depozytariusza następuje w sposób zapewniający nieprzerwane wykonywanie obowiązków w zakresie przechowywania aktywów funduszu.

2. W razie rozwiązania umowy z dotychczasowym depozytariuszem, powinien on wydać depozytariuszowi, z którym fundusz zawarł umowę, przechowywane aktywa funduszu i wszelkie dokumenty związane z wykonywaniem obowiązków określonych w ust. 1, w terminie uzgodnionym przez strony, jednakże bez zbędnej zwłoki.

Art. 164. 1. Depozytariusz jest obowiązany poinformować niezwłocznie Urząd Nadzoru o wszelkich działaniach i zaniechaniach funduszu, które, w jego ocenie, stanowią naruszenie prawa, postanowień statutu funduszu lub powodują, że interesy członków funduszu nie są należycie uwzględniane.

2. Depozytariusz jest obowiązany niezwłocznie poinformować Urząd Nadzoru o stwierdzonych nieprawidłowościach w ustaleniu przez fundusz wartości aktywów netto funduszu, wartości jednostki rozrachunkowej i wysokości stopy zwrotu, o których mowa w art. 166, 169 i 170.

Art. 165. Aktywa funduszu przechowywane w sposób przewidziany w przepisach niniejszego rozdziału nie mogą być przedmiotem egzekucji skierowanej przeciwko depozytariuszowi lub podmiotom, o których mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1, a także nie wchodzi w skład masy upadłości depozytariusza lub tych podmiotów i nie mogą być objęte postępowaniem układowym.

Rozdział 17

Wycena aktywów i obliczanie stopy zwrotu funduszy emerytalnych

Art. 166. Wartość aktywów netto funduszu jest ustalana przez fundusz w każdym dniu wyceny, o którym mowa w art. 168, i według stanu na ten dzień, oraz podawana do wiadomości Urzędu Nadzoru.

Art. 167. Wycena aktywów netto funduszu stanowi podstawę ustalenia wartości jednostki rozrachunkowej, zgodnie z przepisami rozdziału 9.

Art. 168. 1. W przypadku otwartego funduszu dniem wyceny jest każdy dzień roboczy, z wyjątkiem sobót, a w przypadku pracowniczego funduszu ostatni dzień roboczy każdego miesiąca.

2. Statut pracowniczego funduszu może określić także inne dni wyceny.

Art. 169. Wartość jednostki rozrachunkowej jest ustalana przez fundusz w każdym dniu wyceny i według stanu na ten dzień oraz podawana do wiadomości Urzędu Nadzoru, a w przypadku otwartych funduszy także do wiadomości jednej z agencji informacyjnych wskazanych przez Urząd Nadzoru.

Art. 170. Otwarty fundusz, który przyjmował składki co najmniej przez 24 miesiące, ustala na koniec każ-

dego miesiąca kończącego kwartał wysokość stopy zwrotu za ostatnie 24 miesiące. Wysokość stopy zwrotu jest podawana do wiadomości Urzędu Nadzoru oraz jednej z agencji informacyjnych wskazanych przez ten Urząd.

Art. 171. Fundusz jest obowiązany przekazywać informacje o wielkościach, o których mowa w art. 166, 169 i 170, do wiadomości depozytariusza niezwłocznie po ich sporządzeniu.

Art. 172. Stopą zwrotu funduszu jest wyrażony procentowo iloraz różnicy wartości jednostki rozrachunkowej w ostatnim dniu roboczym miesiąca kończącego kwartał i wartości tej jednostki w ostatnim dniu roboczym miesiąca przypadającego przed 24 miesiącami oraz wartości tej jednostki w ostatnim dniu roboczym miesiąca przypadającego przed 24 miesiącami.

Art. 173. 1. Średnią ważoną stopą zwrotu wszystkich otwartych funduszy za okres 24 miesięcy jest suma iloczynów stopy zwrotu każdego z otwartych funduszy, o których mowa w art. 170, i wskaźnika przeciętnego udziału w rynku danego otwartego funduszu. Wskaźnikiem przeciętnego udziału w rynku danego otwartego funduszu jest średnia arytmetyczna wskaźnika udziału w rynku w ostatnim dniu roboczym miesiąca poprzedzającego okres 24 miesięcy i wskaźnika udziału w rynku w ostatnim dniu roboczym miesiąca przypadającego na koniec okresu 24 miesięcy. Wskaźnikiem udziału w rynku otwartego funduszu, w określonym dniu, jest iloraz wartości aktywów netto tego funduszu i wartości aktywów netto wszystkich otwartych funduszy, o których mowa w art. 170, według stanu na dzień obliczenia wskaźnika.

2. Wysokość średniej ważonej stopy zwrotu wszystkich otwartych funduszy Prezes Urzędu Nadzoru podaje do publicznej wiadomości.

Art. 174. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe zasady ustalania stopy zwrotu i średniej ważonej stopy zwrotu wszystkich otwartych funduszy, w tym zasady zaokrąglania ustalonych wielkości,
- 2) sposób i termin zawiadamiania Urzędu Nadzoru przez otwarty fundusz o wysokości stopy zwrotu funduszu oraz sposób i termin przekazywania przez otwarty fundusz informacji o wysokości tej stopy do agencji informacyjnej,
- 3) sposób podawania przez Prezesa Urzędu Nadzoru do publicznej wiadomości wysokości średniej ważonej stopy zwrotu wszystkich otwartych funduszy, o której mowa w art. 173 ust. 1,
- 4) sposób i termin zawiadamiania Urzędu Nadzoru przez fundusz o wartości aktywów netto funduszu i wartości jednostki rozrachunkowej.

Rozdział 18

Niedobór

Art. 175. 1. Niedobór występuje w otwartym funduszu w przypadku, gdy stopa zwrotu tego funduszu za

okres 24 miesięcy, o którym mowa w art. 170, jest niższa od minimalnej wymaganej stopy zwrotu.

2. Minimalną wymaganą stopą zwrotu jest stopa zwrotu niższa o 50% od średniej ważonej stopy zwrotu wszystkich otwartych funduszy w tym okresie lub o 4 punkty procentowe od tej średniej, w zależności od tego, która z tych wielkości jest niższa.

3. Kwota niedoboru jest obliczana jako iloczyn liczby jednostek rozrachunkowych w otwartym funduszu w ostatnim dniu roboczym okresu 24 miesięcy oraz różnicy między wartością jednostki rozrachunkowej, która zapewniłaby osiągnięcie minimalnej wymaganej stopy zwrotu, a faktyczną wartością jednostki rozrachunkowej w ostatnim dniu roboczym okresu 24 miesięcy.

Art. 176. 1. W razie wystąpienia niedoboru otwarty fundusz jest obowiązany w terminie 3 dni, licząc od chwili podania przez Prezesa Urzędu Nadzoru do publicznej wiadomości wysokości średniej ważonej stopy zwrotu wszystkich otwartych funduszy, przeznaczyć na pokrycie niedoboru wszelkie środki dostępne na rachunku rezerwowym, o którym mowa w art. 181 ust. 1.

2. Jeżeli środki na rachunku rezerwowym są niewystarczające na pokrycie niedoboru, powszechne товариство dokonuje jego pokrycia z własnych środków w terminie 14 dni od chwili podania przez Prezesa Urzędu Nadzoru do publicznej wiadomości wysokości średniej ważonej stopy zwrotu wszystkich otwartych funduszy.

Art. 177. 1. Jeżeli pokrycie niedoboru, w sposób określony w art. 176 ust. 2, okaże się niemożliwe, zarząd powszechnego товариства jest obowiązany zawiadomić o tym niezwłocznie Urząd Nadzoru, który występuje do właściwego sądu z wnioskiem o ogłoszenie jego upadłości.

2. W razie ogłoszenia upadłości товариства pokrycie niedoboru z jego majątku może nastąpić dopiero po uprzednim zaspokojeniu należności innych wierzycieli товариства według kolejności określonej w art. 204 § 1 pkt 1—3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. — Prawo upadłościowe (Dz. U. z 1991 r. Nr 118, poz. 512, z 1994 r. Nr 1, poz. 1, z 1995 r. Nr 85, poz. 426, z 1996 r. Nr 6, poz. 43, Nr 43, poz. 189, Nr 106, poz. 496 i Nr 149, poz. 703 oraz z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 54, poz. 349, Nr 117, poz. 751 i Nr 121, poz. 770), jednakże przed zaspokojeniem należności, o których mowa w art. 204 § 1 pkt 5—9 tego rozporządzenia.

Art. 178. Niedobór nie pokryty, zgodnie z przepisami art. 176 i 177, pokrywany jest ze środków Funduszu Gwarancyjnego.

Art. 179. 1. Jeżeli niedobór powstał w następstwie utraty przez depozytariusza aktywów otwartego funduszu, mających postać materialną, depozytariusz jest obowiązany do wyrównania niedoboru, zanim wykorzystane zostaną na ten cel środki na rachunku rezerwowym, własne środki powszechnego товариства lub środki Funduszu Gwarancyjnego.

2. Wyrównanie niedoboru przez depozytariusza następuje w terminie 14 dni od dnia stwierdzenia wystąpienia niedoboru, chociażby utrata aktywów otwartego funduszu nie została przez depozytariusza zawiniona.

3. Z tytułu pokrycia niedoboru Fundusz Gwarancyjny nabywa, w stosunku do depozytariusza lub jego masy upadłości, roszczenie o zwrot środków Funduszu Gwarancyjnego wykorzystanych na pokrycie niedoboru.

Art. 180. Skarb Państwa gwarantuje pokrycie niedoboru w przypadku, gdy niedobór nie może być pokryty ze środków Funduszu Gwarancyjnego, na zasadach i w trybie określonych w odrębnych ustawach.

Art. 181. 1. Otwarty fundusz otwiera rachunek rezerwowy, na który przekazywane są środki powszechnego товариства.

2. Środki na rachunku rezerwowym stanowią część aktywów funduszu.

3. Na товариство, które nie dokonuje wpłat na rachunek rezerwowy, zgodnie z ust. 1, Urząd Nadzoru może nałożyć karę pieniężną w wysokości do 500 000 zł.

Art. 182. Ze środków na rachunku rezerwowym nie może być prowadzona egzekucja przeciwko powszechnemu товариству.

Art. 183. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe zasady pokrywania niedoboru w przypadkach, o których mowa w art. 176—179,
- 2) proporcjonalną część aktywów netto otwartego funduszu, która powinna być przechowywana na rachunku rezerwowym, z zastrzeżeniem, że wielkość ta nie może być niższa niż 1% ani wyższa niż 3% wartości pozostałych aktywów netto funduszu oraz że może być zależna od udziału wartości aktywów netto danego funduszu w wartości aktywów netto wszystkich otwartych funduszy,
- 3) sposób ustalania przez powszechne товариство wielkości środków, które powinny być przekazywane na rachunek rezerwowy,
- 4) sposób wycofywania przez powszechne товариство nadwyżek środków z rachunku rezerwowego.

Rozdział 19

Fundusz Gwarancyjny

Art. 184. Tworzy się Fundusz Gwarancyjny, którego administratorem jest Krajowy Depozyt.

Art. 185. 1. Przychodami Funduszu Gwarancyjnego są wpłaty dokonywane przez powszechne товариства z własnych środków oraz przychody z lokowania środków Funduszu Gwarancyjnego. Środki Funduszu Gwarancyjnego nie podlegają egzekucji prowadzonej z majątku powszechnego товариства.

2. Wpłaty powszechnego towarzystwa do Funduszu Gwarancyjnego stanowią określoną procentowo, identyczną dla wszystkich otwartych funduszy, wartość aktywów netto otwartego funduszu zarządzanego przez to towarzystwo.

3. Wysokość i zasady dokonywania wpłat do Funduszu Gwarancyjnego określa, w drodze rozporządzenia, Rada Ministrów, z zastrzeżeniem, że całkowita wartość środków Funduszu Gwarancyjnego nie może przekraczać 0,1% wartości aktywów netto wszystkich otwartych funduszy, o ile wartość zobowiązań otwartego funduszu nie przekracza tej wielkości.

Art. 186. 1. Sposób i tryb wnoszenia wpłat do Funduszu Gwarancyjnego, a także sposób i tryb działania Funduszu Gwarancyjnego, w tym lokowania jego środków, określa Krajowy Depozyt w regulaminie zatwierdzanym przez Urząd Nadzoru.

2. Regulamin określa również sposób gospodarowania środkami Funduszu Gwarancyjnego, szczególne warunki i tryb dokonywania wypłat z tych środków oraz ich zwrotu powszechnym towarzystwom, a także sposób dokonywania rozliczeń z powszechnymi towarzystwami, które zaprzestały dokonywania wpłat wskutek zakończenia działalności określonej w ustawie.

3. Regulamin może zawierać także inne postanowienia niezbędne do zapewnienia prawidłowego działania Funduszu Gwarancyjnego.

Art. 187. Ze środków Funduszu Gwarancyjnego są dokonywane wypłaty na rzecz otwartych funduszy, w których wystąpił niedobór, w zakresie, w jakim środki na rachunku rezerwowym oraz własne środki powszechnego towarzystwa nie są wystarczające na pokrycie tego niedoboru, a także są pokrywane szkody, o których mowa w art. 48 ust. 1, w zakresie, w jakim powszechne towarzystwo nie ponosi za nie odpowiedzialności lub szkody te nie mogą być pokryte z jego masy upadłości.

Art. 188. Zwrot wpłat z Funduszu Gwarancyjnego stanowi przychód powszechnego towarzystwa w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych.

Rozdział 20

Obowiązki informacyjne funduszy emerytalnych

Art. 189. 1. Otwarty fundusz jest obowiązany, raz w roku, ogłaszać prospekt informacyjny we wskazanym w statucie dzienniku o zasięgu krajowym.

2. Prospekt informacyjny otwartego funduszu powinien zawierać jego statut, informacje na temat wyników działalności inwestycyjnej funduszu oraz zatwierdzone roczne sprawozdanie finansowe funduszu.

Art. 190. 1. Otwarty fundusz udostępnia prospekt informacyjny każdej osobie, która złoży wniosek o przyjęcie do funduszu, przy czym powinno to nastąpić przed zawarciem umowy z funduszem.

2. Otwarty fundusz udostępnia prospekt informacyjny, wraz z ostatnim półrocznym sprawozdaniem finansowym, także na każde żądanie członka.

3. Prospekt informacyjny oraz półroczne i roczne sprawozdania finansowe powinny być przekazane Urzędowi Nadzoru niezwłocznie po ich sporządzeniu, a roczne sprawozdania finansowe — także po ich zatwierdzeniu przez powszechne towarzystwo w drodze uchwały walnego zgromadzenia.

Art. 191. Fundusz doręcza każdemu członkowi, w regularnych odstępach czasu, nie rzadziej jednak niż co 12 miesięcy, pisemną informację o środkach znajdujących się na rachunku członka, terminach dokonanych w tym okresie wpłat składek i wypłat transferowych oraz przeliczeniu tych składek i wypłat transferowych na jednostki rozrachunkowe, a także o wynikach działalności lokacyjnej funduszu.

Art. 192. Fundusz jest obowiązany, na żądanie członka, udzielić mu na piśmie informacji określającej pieniężną wartość środków zgromadzonych na jego rachunku.

Art. 193. 1. Fundusz udostępnia informacje dotyczące struktury swoich aktywów, z zastrzeżeniem ust. 2—4.

2. W odstępach miesięcznych otwarty fundusz udostępnia dane o tym, jaka część aktywów została ulokowana w poszczególnych kategoriach lokat przewidzianych w przepisach rozdziału 15, według stanu na ostatni dzień wyceny w danym miesiącu.

3. W odstępach półrocznych otwarty fundusz udostępnia dane o tym, jaka wartość i jaka część aktywów funduszu była ulokowana w poszczególnych lokatach, podając informację o emitencie poszczególnych papierów wartościowych, według stanu na ostatni dzień wyceny przypadający w ostatnim miesiącu każdego okresu półrocznego, z zastrzeżeniem że dane z okresu półrocznego dotyczyć mogą wyłącznie lokat stanowiących co najmniej 1% wartości aktywów funduszu.

4. Pełna informacja o strukturze aktywów otwartego funduszu i pracowniczego funduszu, z uwzględnieniem także lokat stanowiących mniej niż 1% wartości aktywów funduszu, jest udostępniana na koniec każdego okresu rocznego.

Art. 194. 1. Informacje, o których mowa w art. 193 ust. 2—4, otwarty fundusz przekazuje niezwłocznie do Urzędu Nadzoru oraz do jednej z agencji informacyjnych wskazanych przez Urząd Nadzoru, a informacje, o których mowa w art. 193 ust. 3 i 4, ogłasza ponadto w dzienniku o zasięgu krajowym.

2. Pracowniczy fundusz przekazuje niezwłocznie informację, o której mowa w art. 193 ust. 4, do Urzędu Nadzoru oraz akcjonariuszom pracowniczego towarzystwa zarządzającego tym funduszem.

Art. 195. Towarzystwo i fundusz mają obowiązek dostarczania Urzędowi Nadzoru okresowych sprawozdań oraz bieżących informacji dotyczących ich działalności i sytuacji finansowej.

Art. 196. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe warunki, jakim powinien odpowiadać prospekt informacyjny, oraz niezbędną treść informacji, o których mowa w art. 191 i 192,
- 2) sposób i termin udostępniania przez fundusz prospektu informacyjnego oraz informacji, o których mowa w art. 191—193,
- 3) zakres sprawozdań i bieżących informacji dostarczanych przez towarzystwo i fundusz do Urzędu Nadzoru oraz terminy przekazywania tych sprawozdań i informacji.

Art. 197. 1. Informacje o otwartym funduszu, publikowane przez powszechne towarzystwo, w tym informacje reklamowe, a także informacje o pracowniczym funduszu, udostępniane przez pracownicze towarzystwo, powinny rzetelnie przedstawiać sytuację finansową funduszu oraz ryzyko związane z członkostwem w funduszu.

2. Jeżeli Urząd Nadzoru stwierdzi, że publikacje lub udostępniane informacje, o których mowa w ust. 1, wprowadzają w błąd lub mogą wprowadzić w błąd, może zakazać ich ogłaszania lub udostępniania oraz nakazać ogłoszenie lub udostępnienie odpowiednich sprostowań w wyznaczonym terminie.

3. Jeżeli zakaz lub nakaz nie zostanie wykonany, Urząd Nadzoru nakłada na towarzystwo karę pieniężną w wysokości do 500 000 zł oraz ogłasza lub udostępnia odpowiednie sprostowania na koszt towarzystwa.

Art. 198. Jeżeli towarzystwo lub depozytariusz nie wypełnia określonych w ustawie obowiązków przekazywania informacji Urzędowi Nadzoru lub członkom funduszu, Urząd Nadzoru może nałożyć karę pieniężną w wysokości do 500 000 zł.

Rozdział 21

Nadzór nad działalnością funduszy emerytalnych

Art. 199. 1. Tworzy się Urząd Nadzoru nad Funduszami Emerytalnymi jako centralny organ administracji rządowej.

2. Nadzór nad Urzędem Nadzoru sprawuje Prezes Rady Ministrów.

Art. 200. 1. Zadaniem Urzędu Nadzoru jest ochrona interesów członków funduszy oraz uczestników pracowniczych programów emerytalnych.

2. Zadanie, o którym mowa w ust. 1, Urząd Nadzoru realizuje poprzez:

- 1) sprawowanie nadzoru nad działalnością funduszy,
- 2) inspirowanie, organizowanie i podejmowanie działań mających na celu zapewnienie rozwoju systemu funduszy w Polsce,
- 3) sprawowanie nadzoru nad funkcjonowaniem pracowniczych programów emerytalnych,
- 4) pogłębianie wiedzy społeczeństwa na temat celów i zasad działalności funduszy, ze szczególnym

uwzględnieniem praw przysługujących ich członkom,

- 5) pogłębianie wiedzy społeczeństwa na temat celów i zasad funkcjonowania pracowniczych programów emerytalnych, ze szczególnym uwzględnieniem praw uczestników takich programów,
- 6) współdziałanie z organami administracji rządowej, Narodowym Bankiem Polskim, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, towarzystwami, podmiotami działającymi na rzecz funduszy oraz związkami pracodawców, związkami zawodowymi i innymi organizacjami społecznymi w zakresie kształtowania polityki państwa zapewniającej bezpieczny rozwój funduszy i pracowniczych programów emerytalnych,
- 7) udzielanie informacji Narodowemu Bankowi Polskiemu w zakresie niezbędnym do wykonywania nadzoru nad bankami pełniącymi funkcje depozytariuszy i bankami będącymi akcjonariuszami towarzystw,
- 8) udzielanie informacji Komisji Papierów Wartościowych i Giełd w zakresie niezbędnym do wykonywania nadzoru nad działalnością Krajowego Depozytu,
- 9) podejmowanie innych działań przewidzianych przepisami niniejszej ustawy.

Art. 201. 1. Urzędem Nadzoru kieruje Prezes powoływany przez Prezesa Rady Ministrów na okres 5 lat.

2. Odwołanie Prezesa Urzędu Nadzoru przez Prezesa Rady Ministrów przed upływem kadencji może nastąpić za zgodą Komitetu Doradczego Urzędu Nadzoru, o którym mowa w art. 211 ust. 1, wyrażoną w formie uchwały podjętej bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej dwóch trzecich składu Komitetu Doradczego Urzędu Nadzoru.

3. Na wniosek Prezesa Urzędu Nadzoru Prezes Rady Ministrów powołuje i odwołuje wiceprezesów Urzędu Nadzoru. Prezes Rady Ministrów może odwołać wiceprezesów Urzędu Nadzoru także z własnej inicjatywy.

4. Wielkość środków na wynagrodzenia Prezesa, wiceprezesów, dyrektora generalnego i pracowników Urzędu Nadzoru określana jest corocznie w ustawie budżetowej, w relacji do wynagrodzeń, łącznie z premiami i innymi dodatkami, wypłacanych w powszechnych towarzystwach.

5. Prezes Rady Ministrów nadaje Urzędowi Nadzoru, w drodze rozporządzenia, statut, który określa jego organizację i zadania.

Art. 202. 1. Do postępowania przed Urzędem Nadzoru stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, chyba że ustawa stanowi inaczej.

2. Na decyzję Urzędu Nadzoru służy skarga do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

3. Wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy przez Urząd Nadzoru nie wstrzymuje wykonania decyzji

Urzędu Nadzoru o cofnięciu zezwolenia na utworzenie towarzystwa, jeżeli cofnięcie zezwolenia następuje z innych przyczyn niż określone w art. 61.

Art. 203. 1. Wydatki Urzędu Nadzoru są pokrywane z budżetu państwa w wysokości ustalonej corocznie w ustawie budżetowej.

2. Od powszechnych towarzystw pobiera się miesięcznie opłaty w kwocie nie przekraczającej 0,02% składek wpłaconych w danym miesiącu do zarządzanych przez nie otwartych funduszy.

3. Od pracowniczych towarzystw pobiera się kwartalnie opłaty w kwocie nie przekraczającej 0,2% składek wpłaconych w danym kwartale do zarządzanych przez nie pracowniczych funduszy.

4. Od pracodawców prowadzących pracownicze programy emerytalne pobiera się kwartalnie opłaty w kwocie nie przekraczającej 0,1% składek wpłaconych w danym kwartale na rzecz uczestników pracowniczych programów emerytalnych.

5. Połowa wpływów z opłat, o których mowa w ust. 2—4, pobieranych przez Urząd Nadzoru, stanowi dochód środka specjalnego Urzędu Nadzoru, z przeznaczeniem na usprawnienie pracy Urzędu Nadzoru, podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników Urzędu Nadzoru oraz premie dla Prezesa, wiceprezesów, dyrektora generalnego i pracowników Urzędu Nadzoru. Pozostała część wpływów stanowi dochód budżetu państwa.

6. Szczegółowy sposób rozdysponowania wpływów stanowiących dochód środka specjalnego oraz zasady przyznawania premii pracownikom Urzędu Nadzoru określa Prezes Urzędu Nadzoru w drodze regulaminu zatwierdzonego przez Komitet Doradczy Urzędu Nadzoru.

7. Zasady przyznawania premii Prezesowi i wiceprezesom oraz dyrektorowi generalnemu Urzędu Nadzoru określa statut, o którym mowa w art. 201 ust. 5.

8. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wysokość, tryb oraz terminy wnoszenia opłat, o których mowa w ust. 2—4.

Art. 204. 1. W ramach nadzoru nad działalnością funduszy Urząd Nadzoru uprawniony jest w szczególności do:

- 1) żądania udostępnienia przez towarzystwo kopii dokumentów związanych z działalnością funduszu oraz zapoznawania się z ich treścią,
- 2) żądania wszelkich informacji i wyjaśnień od członków zarządu, rady nadzorczej i pracowników towarzystwa dotyczących działalności funduszu.

2. Osoba upoważniona przez Prezesa Urzędu Nadzoru ma prawo wstępu do pomieszczeń:

- 1) towarzystwa — w celu sprawdzenia, czy działalność towarzystwa jest zgodna z prawem i statutem,
- 2) depozytariusza — w celu sprawdzenia, czy jego działalność związana z przechowywaniem akty-

wów funduszu jest zgodna z prawem i umową o przechowywanie aktywów funduszu,

- 3) podmiotu, któremu fundusz powierzył prowadzenie rejestru członków funduszu — w celu sprawdzenia, czy jego działalność związana z prowadzeniem tego rejestru jest zgodna z prawem.

3. Osoba przeprowadzająca kontrolę ma prawo:

- 1) wglądu do wszelkich ksiąg, dokumentów i innych nośników informacji,
- 2) żądania sporządzenia oraz wydania kopii tych dokumentów i nośników informacji,
- 3) żądania udzielenia informacji przez członków władz statutowych i pracowników kontrolowanych podmiotów.

4. Towarzystwo jest obowiązane zapewnić osobie przeprowadzającej kontrolę dostęp do wszystkich ksiąg, dokumentów i innych nośników informacji związanych z działalnością funduszu, które są przechowywane u osób trzecich w związku z powierzeniem im niektórych czynności na podstawie odrębnych umów.

5. Upoważnienie Prezesa Urzędu Nadzoru określa zakres kontroli.

6. Po sporządzeniu przez osobę przeprowadzającą kontrolę protokołu z dokonanych czynności Urząd Nadzoru powiadamia kontrolowany podmiot o stwierdzonych nieprawidłowościach i wyznacza termin do ich usunięcia.

7. W razie nieusunięcia nieprawidłowości w wyznaczonym terminie, Urząd Nadzoru może nałożyć na kontrolowany podmiot karę pieniężną w wysokości do 500 000 zł. W przypadku stwierdzenia rażących nieprawidłowości, Urząd Nadzoru może nałożyć karę pieniężną bezpośrednio po ich stwierdzeniu.

Art. 205. 1. Członek może wnieść do Urzędu Nadzoru skargę na fundusz, jeżeli sądzi, że działalność tego funduszu jest niezgodna z przepisami prawa lub postanowieniami statutu funduszu.

2. Skargę na fundusz może wnieść także osoba, która była uprzednio jego członkiem w okresie 6 miesięcy poprzedzających wniesienie skargi.

3. W imieniu grupy członków skargę na fundusz może wnieść do Urzędu Nadzoru także organizacja społeczna, której zadanie nie polega na prowadzeniu działalności gospodarczej.

Art. 206. 1. Urząd Nadzoru może żądać zwołania posiedzenia zarządu, rady nadzorczej lub walnego zgromadzenia akcjonariuszy towarzystwa oraz umieszczenia poszczególnych spraw na porządku obrad tych organów, jeżeli uzna to za konieczne do prawidłowego sprawowania nadzoru nad działalnością funduszu.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, Urząd Nadzoru deleguje swojego przedstawiciela do udziału w posiedzeniu zarządu, rady nadzorczej lub walnego zgromadzenia towarzystwa, który jest uprawniony do

zabierania głosu w sprawach objętych porządkiem obrad tych organów.

Art. 207. W sprawach cywilnych z zakresu tworzenia i działania funduszy Prezesowi Urzędu Nadzoru przysługują uprawnienia prokuratora, wynikające z właściwych przepisów Kodeksu postępowania cywilnego.

Art. 208. Prezes Urzędu Nadzoru składa raz w roku sprawozdanie z działalności Urzędu Nadzoru Prezesowi Rady Ministrów.

Art. 209. 1. Prezes, wiceprezesi, dyrektor generalny i pracownicy Urzędu Nadzoru nie mogą być jednocześnie akcjonariuszami ani wykonywać obowiązków członka zarządu lub rady nadzorczej towarzystwa, a także pozostawać z towarzystwem w stosunku pracy, stosunku zlecenia lub innym stosunku prawnym o podobnym charakterze. Zakaz powyższy dotyczy także pozostawania w stosunku zlecenia lub innym stosunku prawnym o podobnym charakterze z funduszem.

2. Przepis ust. 1 nie narusza przepisów o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne.

Art. 210. Do Prezesa, wiceprezesów, dyrektora generalnego, pracowników Urzędu Nadzoru, a także osób pozostających z Urzędem Nadzoru w stosunku zlecenia lub w innym stosunku prawnym o podobnym charakterze, stosuje się odpowiednio przepisy art. 49.

Art. 211. 1. Tworzy się Komitet Doradczy Urzędu Nadzoru jako organ doradczy i opiniodawczy Urzędu Nadzoru w sprawach związanych z działalnością funduszy oraz funkcjonowaniem pracowniczych programów emerytalnych.

2. Do zadań Komitetu Doradczego Urzędu Nadzoru należą:

- 1) opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących działalności funduszy oraz funkcjonowania pracowniczych programów emerytalnych,
- 2) opiniowanie sprawozdań Prezesa Urzędu Nadzoru z działalności Urzędu Nadzoru,
- 3) przedstawianie Urzędowi Nadzoru opinii w sprawach związanych z działalnością funduszy i funkcjonowaniem pracowniczych programów emerytalnych,
- 4) wyrażanie zgody na odwołanie Prezesa Urzędu Nadzoru,
- 5) zatwierdzanie regulaminu, o którym mowa w art. 203 ust. 6.

Art. 212. 1. Komitet Doradczy Urzędu Nadzoru składa się z 15 osób.

2. Członków Komitetu Doradczego Urzędu Nadzoru oraz jego przewodniczącego i wiceprzewodniczącego powołuje Prezes Rady Ministrów spośród osób posiadających wiedzę i doświadczenie w sprawach związanych z zadaniami wykonywanymi przez Urząd Nadzoru.

3. Przynajmniej 6 członków Komitetu Doradczego Urzędu Nadzoru Prezes Rady Ministrów powołuje spo-

śród osób rekomendowanych przez Komisję Trójstronną do Spraw Społeczno-Gospodarczych.

4. Kadencja członków Komitetu Doradczego Urzędu Nadzoru trwa 6 lat, licząc od dnia powołania, z tym że co 2 lata kończy się kadencja jednej trzeciej członków. Członkowie Komitetu Doradczego Urzędu Nadzoru pełnią swoje funkcje do czasu powołania ich następców.

5. Powołanie przewodniczącego i wiceprzewodniczącego Komitetu Doradczego Urzędu Nadzoru następuje na 2 lata.

6. Do członków Komitetu Doradczego Urzędu Nadzoru stosuje się odpowiednio przepisy art. 49.

7. Prezes Rady Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, wysokość i zasady wynagradzania członków Komitetu Doradczego Urzędu Nadzoru.

Art. 213. Koszty działalności Komitetu Doradczego Urzędu Nadzoru są pokrywane z budżetu państwa.

Art. 214. Zasady i tryb działania Komitetu Doradczego Urzędu Nadzoru określa regulamin uchwalany przez Komitet Doradczy Urzędu Nadzoru i zatwierdzany przez Prezesa Rady Ministrów.

Rozdział 22

Przepisy karne

Art. 215. Kto nie będąc do tego uprawniony używa w nazwie (firmie) lub do określenia prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej albo w reklamie określeń, o których mowa w art. 10 ust. 2 lub art. 28 ust. 1,

podlega grzywnie do 1 000 000 zł lub karze pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 216. Kto bez wymaganego zezwolenia prowadzi działalność, o której mowa w art. 2 ust. 2 lub art. 29 ust. 1,

podlega grzywnie do 5 000 000 zł lub karze pozbawienia wolności do lat 5.

Art. 217. Kto, podejmując decyzje inwestycyjne na rachunek funduszu, narusza wymogi w zakresie działalności lokacyjnej określone w niniejszej ustawie, stwarzając przez to zagrożenie dla interesów członka funduszu,

podlega grzywnie do 1 000 000 zł.

Art. 218. 1. Kto, będąc odpowiedzialny za informacje zawarte w prospekcie informacyjnym, podaje nieprawdziwe lub zataja prawdziwe dane, wpływające w istotny sposób na treść informacji,

podlega grzywnie do 5 000 000 zł lub karze pozbawienia wolności do lat 3.

2. Kto, będąc odpowiedzialny za inne informacje udostępniane członkom funduszu lub Urzędowi Nadzoru, zgodnie z przepisami niniejszej ustawy, dopuszcza się czynu określonego w ust. 1,

podlega grzywnie do 1 000 000 zł.

Art. 219. 1. Kto, wbrew zakazowi przewidzianemu w art. 92 ust. 1, oferuje w ramach działalności akwizycyjnej określone w tym przepisie dodatkowe korzyści materialne w celu skłonienia do przystąpienia do otwartego funduszu lub pozostawania jego członkiem,

podlega grzywnie do 1 000 000 zł.

2. Tej samej karze podlega, kto nie będąc wpisany do rejestru osób uprawnionych do wykonywania czynności akwizycyjnych na rzecz otwartych funduszy wykonuje takie czynności na rzecz otwartego funduszu albo prowadząc działalność akwizycyjną nie czyni tego za pośrednictwem osoby wpisanej do rejestru osób uprawnionych do wykonywania czynności akwizycyjnych na rzecz otwartych funduszy.

3. Tej samej karze podlega, kto prowadząc działalność, o której mowa w art. 92 ust. 2, oferuje dodatkowe korzyści materialne w zamian za przystąpienie do określonego otwartego funduszu lub za pozostawanie jego członkiem.

Art. 220. 1. Kto, będąc obowiązany do zachowania tajemnicy zawodowej dotyczącej działalności funduszu, ujawnia ją lub wykorzystuje,

podlega grzywnie do 1 000 000 zł lub karze pozbawienia wolności do lat 3.

2. Jeżeli sprawca dopuszcza się czynu określonego w ust. 1 w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej,

podlega grzywnie do 5 000 000 zł lub karze pozbawienia wolności do lat 5.

Art. 221. Kto, będąc obowiązany do podjęcia czynności przewidzianych w rozdziale 18 w związku z wystąpieniem w otwartym funduszu niedoboru, nie dopełnia ciężących na nim obowiązków,

podlega grzywnie do 1 000 000 zł.

Art. 222. Odpowiedzialności karnej, przewidzianej w przepisach art. 215—221, podlega także ten, kto dopuszcza się czynów określonych w tych przepisach, działając w imieniu osoby prawnej.

Rozdział 23

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 223. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. — Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. Nr 43, poz. 296, z 1965 r. Nr 15, poz. 113, z 1974 r. Nr 27, poz. 157 i Nr 39, poz. 231, z 1975 r. Nr 45, poz. 234, z 1982 r. Nr 11, poz. 82 i Nr 30, poz. 210, z 1983 r. Nr 5, poz. 33, z 1984 r. Nr 45, poz. 241 i 242, z 1985 r. Nr 20, poz. 86, z 1987 r. Nr 21, poz. 123, z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 4, poz. 21 i Nr 33, poz. 175, z 1990 r. Nr 14, poz. 88, Nr 34, poz. 198, Nr 53, poz. 306, Nr 55, poz. 318, Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 7, poz. 24, Nr 22, poz. 92 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 12, poz. 53, z 1994 r. Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 24, poz. 110, Nr 43, poz. 189, Nr 73, poz. 350 i Nr 149, poz. 703 oraz z 1997 r. Nr 43, poz. 270, Nr 54, poz. 348, Nr 75, poz. 471, Nr 102, poz. 643, Nr 113, poz. 752,

Nr 121, poz. 769 i 770 i Nr 133, poz. 882) w art. 476 w § 3 skreśla się kropkę i dodaje się wyrazy „oraz sprawy o rozszczeniu ze stosunków prawnych między członkami otwartych funduszy emerytalnych a tymi funduszami lub ich organami”.

Art. 224. W ustawie z dnia 30 maja 1989 r. o izbach gospodarczych (Dz.U. Nr 35, poz. 195, z 1992 r. Nr 75, poz. 368, z 1996 r. Nr 43, poz. 189 oraz z 1997 r. Nr 121, poz. 769 i 770) w art. 7 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Ograniczeń określonych w ust. 1 nie stosuje się, jeżeli założycielami są wyłącznie towarzystwa emerytalne działające na podstawie przepisów o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych.”

Art. 225. W ustawie z dnia 28 lipca 1990 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz.U. z 1996 r. Nr 11, poz. 62 oraz z 1997 r. Nr 43, poz. 272, Nr 88, poz. 554, Nr 107, poz. 685 i Nr 121, poz. 769 i 770) w art. 10 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do działalności akwizycyjnej na rzecz otwartych funduszy emerytalnych, prowadzonej przez zakład ubezpieczeń na podstawie przepisów o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych.”

Art. 226. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 1993 r. Nr 90, poz. 416 i Nr 134, poz. 646, z 1994 r. Nr 43, poz. 163, Nr 90, poz. 419, Nr 113, poz. 547, Nr 123, poz. 602 i Nr 126, poz. 626, z 1995 r. Nr 5, poz. 25 i Nr 133, poz. 654, z 1996 r. Nr 25, poz. 113, Nr 87, poz. 395, Nr 137, poz. 638, Nr 147, poz. 686 i Nr 156, poz. 776 oraz z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 30, poz. 164, Nr 71, poz. 449, Nr 85, poz. 538, Nr 96, poz. 592, Nr 121, poz. 770, Nr 123, poz. 776, Nr 137, poz. 926 i Nr 139, poz. 932 i 933) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 w ust. 1 w pkt 4 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje pkt 5 w brzmieniu:

„5) przychodów z tytułu podziału wspólnego majątku małżonków w wyniku ustania lub ograniczenia małżeńskiej wspólności majątkowej.”;

2) w art. 17:

a) pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) dywidendy i inne przychody z tytułu udziału w zyskach osób prawnych, których podstawą uzyskania jest tytuł prawny w postaci udziałów (akcji) stanowiących kapitał osób prawnych, w tym również dywidendy z akcji złożonych przez członków pracowniczych funduszy emerytalnych na rachunkach ilościowych, oprocentowanie udziałów członkowskich z nadwyżki bilansowej (dochodu ogólnego) w spółdzielniach, przychody z tytułu podziału majątku likwidowanej spółki (spółdzielni), a także wartość dokonanych na rzecz udziałowców i akcjonariuszy nieodpłatnych lub częściowo odpłatnych świadczeń, ustaloną według zasad określonych w art. 12 ust. 3 i 3a,”

- b) w pkt 6 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 7 i 8 w brzmieniu:
- „7) przychody z odpłatnego przeniesienia prawa poboru, w tym również ze zbycia prawa poboru akcji nowej emisji przez pracowniczy fundusz emerytalny w imieniu członka funduszu,
 - 8) przychody członków pracowniczych funduszy emerytalnych z tytułu przeniesienia akcji złożonych na rachunkach ilościowych do aktywów tych funduszy.”;
- 3) w art. 20 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Za przychody z innych źródeł, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 9, uważa się w szczególności: kwoty wypłacone po śmierci członka otwartego funduszu emerytalnego wskazanej przez niego osobie lub członkowi jego najbliższej rodziny, w rozumieniu przepisów o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, zasiłki pieniężne z ubezpieczenia społecznego, alimenty, z wyjątkiem alimentów na rzecz dzieci, stypendia, dotacje (subwencje) inne niż wymienione w art. 14, dopłaty, nagrody i inne nieodpłatne świadczenia nie należące do przychodów określonych w art. 12, 14 i 17 oraz przychody nie znajdujące pokrycia w ujawnionych źródłach.”;
- 4) w art. 21 w ust. 1 w pkt 57 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 58 i 59 w brzmieniu:
- „58) wypłaty środków z pracowniczego funduszu emerytalnego dokonane na rzecz członka tego funduszu,
 - 59) wypłaty środków z otwartego funduszu emerytalnego na rzecz byłego współmałżonka członka tego funduszu, przekazane na rachunek tego współmałżonka w otwartym funduszu emerytalnym.”;
- 5) w art. 22 po ust. 1b dodaje się ust. 1c w brzmieniu:
- „1c. U pracodawców będących akcjonariuszami pracowniczych towarzystw emerytalnych kosztami uzyskania przychodu są także:
- 1) wydatki na pokrycie kosztów działalności pracowniczych towarzystw emerytalnych,
 - 2) opłaty pobierane przez Urząd Nadzoru nad Funduszami Emerytalnymi, o których mowa w przepisach o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych.”;
- 6) w art. 24:
- a) w ust. 5 skreśla się kropkę i dodaje się wyrazy „oraz dywidendy z akcji złożonych przez członków pracowniczych funduszy emerytalnych na rachunkach ilościowych.”,
 - b) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:
„5a. Dochodem z tytułu przeniesienia akcji złożonych na rachunku ilościowym członka pracowniczego funduszu emerytalnego do aktywów tego funduszu jest różnica pomiędzy wartością tych akcji w dniu przeniesienia, wycenionych według zasad wyceny aktywów funduszy emerytalnych, a kosztem nabycia tych akcji.”;
- 7) w art. 30 w ust. 1 w pkt 8 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 9—11 w brzmieniu:
- „9) od kwot wypłacanych po śmierci członka otwartego funduszu emerytalnego wskazanej przez niego osobie lub członkowi jego najbliższej rodziny, w rozumieniu przepisów o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, z wyjątkiem wypłat, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 59 — w wysokości 20% uzyskanego przychodu,
 - 10) od dochodu członka pracowniczego funduszu emerytalnego z tytułu przeniesienia akcji złożonych na rachunku ilościowym do aktywów tego funduszu — w wysokości 20% uzyskanego dochodu,
 - 11) od przychodów z tytułu zbycia prawa poboru akcji nowej emisji przez pracowniczy fundusz emerytalny w imieniu członka funduszu — w wysokości 20% uzyskanego przychodu.”;
- 8) w art. 41 po ust. 4 dodaje się ust. 4a i 4b w brzmieniu:
- „4a. Otwarte fundusze emerytalne są obowiązane, jako płatnicy, pobierać zryczałtowany podatek dochodowy od wypłat, o których mowa w art. 30 ust. 1 pkt 9.
 - 4b. Pracownicze fundusze emerytalne są obowiązane, jako płatnicy, pobierać zryczałtowany podatek dochodowy od:
 - a) dochodów, o których mowa w art. 30 ust. 1 pkt 10;
 - b) przychodów, o których mowa w art. 30 ust. 1 pkt 11.”
- Art. 227.** W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz.U. z 1993 r. Nr 106, poz. 482 i Nr 134, poz. 646, z 1994 r. Nr 1, poz. 2, Nr 43, poz. 163, Nr 80, poz. 368, Nr 87, poz. 406, Nr 90, poz. 419, Nr 113, poz. 547, Nr 123, poz. 602 i Nr 127, poz. 627, z 1995 r. Nr 5, poz. 25, Nr 86, poz. 433, Nr 96, poz. 478, Nr 133, poz. 654 i Nr 142, poz. 704, z 1996 r. Nr 25, poz. 113, Nr 34, poz. 146, Nr 90, poz. 405, Nr 137, poz. 639 i Nr 147, poz. 686 oraz z 1997 r. Nr 9, poz. 44, Nr 28, poz. 153, Nr 79, poz. 484, Nr 96, poz. 592, Nr 107, poz. 685, Nr 118, poz. 754, Nr 121, poz. 770, Nr 123, poz. 776 i 777, Nr 137, poz. 926 i Nr 139, poz. 932 i 933) wprowadza się następujące zmiany:
- 1) w art. 6 w ust. 1 w pkt 10 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 11 w brzmieniu:
„11) fundusze emerytalne utworzone na podstawie przepisów o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych.”,
 - 2) w art. 15 po ust. 1d dodaje się ust. 1e—1g w brzmieniu:
„1e. W powszechnych towarzystwach emerytalnych kosztem uzyskania przychodów w roku podatkowym są koszty ustalone zgodnie z ust. 1, a także:
 - 1) wydatki poniesione na pokrycie kosztów działalności otwartego funduszu emerytalnego,
 - 2) kwoty przekazane na rachunek rezerwowy otwartego funduszu emerytalnego,

- 3) wydatki poniesione na pokrycie niedoboru w otwartym funduszu emerytalnym, jeżeli środki zgromadzone na rachunku rezerwowym tego funduszu są niewystarczające na pokrycie tego niedoboru,
- 4) wpłaty dokonane na Fundusz Gwarancyjny, o których mowa w ustawie z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. Nr 139, poz. 934) — do wysokości określonej w odrębnych przepisach,
- 5) opłaty pobierane przez Urząd Nadzoru nad Funduszami Emerytalnymi, o których mowa w ustawie wymienionej w pkt 4.
- 1f. W pracowniczych towarzystwach emerytalnych kosztem uzyskania przychodów w roku podatkowym są koszty ustalone zgodnie z ust. 1, a także:
- 1) wydatki poniesione na pokrycie kosztów działalności pracowniczego funduszu emerytalnego,
- 2) opłaty pobierane przez Urząd Nadzoru nad Funduszami Emerytalnymi, o których mowa w ustawie wymienionej w ust. 1e pkt 4.
- 1g. U pracodawców będących akcjonariuszami pracowniczego towarzystwa emerytalnego kosztem uzyskania przychodów w roku podatkowym są koszty ustalone zgodnie z ust. 1, a także:
- 1) wydatki poniesione na pokrycie kosztów działalności pracowniczego towarzystwa emerytalnego,
- 2) opłaty pobierane przez Urząd Nadzoru nad Funduszami Emerytalnymi, o których mowa w ustawie wymienionej w ust. 1e pkt 4.”;
- 3) w art. 17 w ust. 1 dodaje się pkt 30 w brzmieniu:
„30) dochody Funduszu Gwarancyjnego, o którym mowa w ustawie wymienionej w art. 15 ust. 1e pkt 4.”
- Art. 228.** W ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. Nr 121, poz. 591 oraz z 1997 r. Nr 32, poz. 183, Nr 43, poz. 272, Nr 88, poz. 554, Nr 118, poz. 754 i Nr 139, poz. 933) wprowadza się następujące zmiany:
- 1) w art. 2 w ust. 1:
- a) w pkt 3 wyraz „lub” zastępuje się przecinkiem,
- b) po wyrazach „przepisów o działalności ubezpieczeniowej” dodaje się wyrazy „lub przepisów o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych”;
- 2) w art. 64 w ust. 1 po pkt 2 dodaje się pkt 2a:
„2a) jednostek działających na podstawie przepisów o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych,”;
- 3) w art. 81 w ust. 3 dodaje się pkt 5:
„5) w porozumieniu z Prezesem Urzędu Nadzoru nad Funduszami Emerytalnymi szczególne zasady rachunkowości funduszy emerytalnych,

w tym również wzory bilansu, rachunku zysków i strat, informacji dodatkowej i innych składników sprawozdania finansowego, terminy sporządzania i złożenia do ogłoszenia rocznych sprawozdań finansowych, zakres ogłaszanych rocznych sprawozdań finansowych oraz termin zatwierdzania rocznego sprawozdania finansowego.”

Rozdział 24

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 229. 1. Do dnia 31 grudnia 2004 r. powszechne towarzystwo może zarządzać jednym otwartym funduszem działającym na zasadach określonych w ustawie.

2. Od dnia 1 stycznia 2005 r. powszechne towarzystwo może zarządzać dwoma otwartymi funduszami oznaczonymi jako odpowiednio „otwarty fundusz emerytalny typu A” i „otwarty fundusz emerytalny typu B”.

3. Otwarty fundusz prowadzący działalność lokacyjną, na zasadach określonych w rozdziale 15, jest obowiązany używać w swojej nazwie określenia „otwarty fundusz emerytalny typu A” nie później niż od dnia 1 stycznia 2005 r.

4. Otwarty fundusz typu B nie może lokować swoich aktywów w kategoriach lokat wymienionych w art. 141 ust. 1 pkt 3—8, 10, 12 i 14 oraz w art. 143.

5. Ustalanie średniej ważonej stopy zwrotu oraz minimalnej wymaganej stopy zwrotu następuje odrębnie w odniesieniu do otwartego funduszu typu A i otwartego funduszu typu B.

6. Ilekroć w niniejszej ustawie jest mowa o relacji wartości aktywów netto otwartego funduszu do wartości aktywów netto wszystkich otwartych funduszy począwszy od dnia 1 stycznia 2005 r., należy przez to rozumieć relację wartości aktywów netto otwartego funduszu określonego typu do wartości aktywów netto wszystkich otwartych funduszy tego samego typu.

7. Uzyskanie członkostwa w otwartym funduszu typu B może nastąpić nie wcześniej niż po ukończeniu 50 lat.

Art. 230. Przy powoływaniu członków Komitetu Doradczego Urzędu Nadzoru na pierwszą kadencję Prezes Rady Ministrów określa, którzy z członków są powoływani na 2, 4 oraz 6 lat.

Art. 231. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1999 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 199—214 i art. 230, które wchodzi w życie z dniem 1 maja 1998 r.,
- 2) art. 1—60, art. 147, 152, art. 157—164, art. 197, art. 215—222, które wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia 1998 r.